

فرمان

رئيس جمهورى اسلامى
افغانستان درباره توشیح
قانون نفت و گاز
(هايډروکاربن ها)

شماره: (۱۵۱)

تاریخ: ۱۳۸۷/۱۱/۵

ماده اول:

به تأسى از حکم فقره (۱۶) ماده شصت و چهارم و ماده صدم قانون اساسى افغانستان، قانون نفت و گاز (هايډروکاربن ها) را که به اساس فيصله (۱۱۲) مؤرخ ۱۳۸۷/۸/۲۸ هیئت مختلط شوراى ملی به داخل هفت فصل و هفتاد و یک ماده به تصویب رسیده، توشیح می دارم.

د نفتو او گاز

(هايډروکاربونونو) د قانون د
توشیح په هکله د افغانستان
اسلامي جمهوریت د رئیس
فرمان

ګڼه: (۱۵۱)

نېټه: ۱۳۸۷/۱۱/۵

لومړۍ ماده:

د افغانستان د اساسي قانون د څلور شپيتمې مادې د (۱۶) فقرې او سلمې مادې د حکم له مخې د نفتو او گاز (هايډروکاربونونو) قانون چې د ملي شوري د ګډه هیئت د ۱۳۸۷/۸/۲۸ (۱۱۲) ګڼې فيصلې پر بنسټ په اوو فصلونو او یواړیا مادو کې تصویب شوی دی، توشیح کوم.

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۹۷۲)

۱۳۸۷/۱۱/۲۰

ماده دوم:

اين فرمان از تاريخ توشيح
نافذ وهمراه با فيصله
وقانون درجريده رسمي
نشر گردد.

دوه يمه ماده:

دغه فرمان د توشيح له نيتي څخه
نافذ او له فيصلې او قانون سره
يوځاي دې په رسمي جريده کې
خپور شي.

حامد کرزی

رئيس جمهوري اسلامي

افغانستان

حامد کرزی

دافغانستان داسلامي جمهوريت

رئيس

شورای ملی افغانستان

مصوبه

قانون نفت و گاز

(هایدروکاربن ها)

د افغانستان ملي شوري

مصوبه

د نفتو او گاز

(هایدروکاربنونو) قانون

شماره: (۱۱۲)

تاریخ: ۱۳۸۷/۸/۲۸

مطابق حکم ماده صدم قانون اساسی، هیئت مختلط مجلسین شورای ملی مرکب (پنج پنج عضو از هر جرگه) قانون نفت و گاز (هایدروکاربن ها) را به تاریخ ۲۸ ماه عقرب سال ۱۳۸۷ در (۷) فصل و (۷۱) ماده تصویب نمود.

رئیس هیئت مختلط

باختر امین زی

معاون هیئت مختلط

فیض الله ذکی

گڼه: (۱۱۲)

نېټه: ۱۳۸۷/۸/۲۸

د اساسي قانون د سلمې مادې د حکم پر بنسټ، د ملي شوري گڼه هیئت (هری جرگې له پنځو پنځو غړو جوړ) د نفت او گاز (هایدروکاربنونو) قانون په (۷) فصلونو او (۷۱) مادو کې د ۱۳۸۷ کال د لړم د میاشتې په ۲۸ نېټه تصویب کړ.

د گڼه هیئت رئیس

باختر امین زی

د گڼه هیئت مرستیال

فیض الله ذکی

فهرست مندرجات قانون نفت و گاز (هایدروکاربن ها)

فصل اول

احکام عمومی

صفحه	عنوان	ماده
۱	مبنی.....	ماده اول:
۱	اصطلاحات.....	ماده دوم:
۱۰	مالکیت نفت و گاز.....	ماده سوم:
۱۱	کمیسیون وزراء.....	ماده چهارم:

فصل دوم

وظایف و صلاحیت های وزارت معادن

۱۳	وظایف و صلاحیت ها.....	ماده پنجم:
۱۸	ثبت نفت و گاز.....	ماده ششم:
۲۰	دسترسی عامه به ثبت نفت و گاز.....	ماده هفتم:
۲۱	بانک اطلاعات نفت و گاز.....	ماده هشتم:
۲۲	استفاده از بانک اطلاعات نفت و گاز.....	ماده نهم:
۲۲	ارائه معلومات به دفاتر ولایتی.....	ماده دهم:

فصل سوم

ساحات عمليات و حقوق سطح زمين

۲۳.....	طرزتصرف واستفاده ازمين دولتي.....	ماده يازدهم:
۲۴.....	طرزتصرف واستفاده ازمين شخصي.....	ماده دوازدهم:
۲۵.....	حق داشتن راه عبوري.....	ماده سيزدهم:
۲۶.....	جبران خساره به متضرر.....	ماده چهاردهم:
۲۷.....	ساحات مقيده.....	ماده پانزدهم:
۲۹.....	اخذاجازه عمليات بالاى ملكيت شخصي.....	ماده شانزدهم:
۳۰.....	ساحات بسته عمليات نفت و گاز.....	ماده هفدهم:
	اعطاي جوازنامه منرالى درساحه عمليات نفت و گاز.....	ماده هجدهم:
۳۱.....	كشوف مواد معدني.....	ماده نوزدهم:
۳۲.....	كشوف آثارتاريخي وفرهنگي.....	ماده بيستم:
۳۴.....	اصول اساسي عمليات نفت و گاز.....	ماده بيست ويكم:
۳۵.....	هيئت ارزيابي قراردادها.....	ماده بيست ودوم:

فصل چهارم

قرارداد عمليات نفت و گاز

۳۶.....	انواع قرارداد.....	ماده بيست وسوم:
۳۶.....	قرارداد اكتشاف وتقسيم توليد.....	ماده بيست وچهارم:

رسمی جریده

مسلول نمبر (۹۷۲)

۱۳۸۷/۱۱/۲۰

قرارداد انجام خدمت و تقسیم تولید..... ۳۷	ماده بیست و پنجم:
قرارداد خدمات جیولوژیکی، جیوفزیک	ماده بیست و هشتم:
و جیوشیمیکی..... ۳۸	
قرارداد عملیات پایپ لاین ۳۸	ماده بیست و هفتم:
مکلفیت های قراردادی..... ۳۹	ماده بیست و هشتم:
استخدام سایر قراردادی ها..... ۳۹	ماده بیست و نهم:
داوطلبی قراردادی ۴۰	ماده سی ام:
دعوت داوطلبان..... ۴۱	ماده سی و یکم:
مطالبه اسناد ۴۲	ماده سی و دوم:
شرایط عقد قرارداد..... ۴۲	ماده سی و سوم:
شرایط کسب جواز عملیات نفت و گاز..... ۴۲	ماده سی و چهارم:
تقسیمات بلاکی..... ۴۵	ماده سی و پنجم:
تعیین ساحه..... ۴۶	ماده سی و هشتم:
واگذاری ساحه قرارداد اکتشافی..... ۴۶	ماده سی و نهم:
میعاد قرارداد..... ۴۷	ماده سی و دهم:
فسخ قرارداد..... ۴۸	ماده سی و یازدهم:
انجام فعالیت ها در ساحات قرارداد..... ۴۹	ماده سی و دهم:
انتقال و ذخیره..... ۵۱	ماده سی و یکم:
استخدام متخصصین..... ۵۱	ماده سی و دوم:
مکلفیت قراردادی..... ۵۲	ماده سی و سوم:
اقدامات دولت در رابطه به رسیدگی	ماده سی و چهارم:
شکایات..... ۵۶	

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۹۷۲)

۱۳۸۷/۱۱/۲۰

شرایط عملیات صنایع نفت و گاز (هایدروکاربن ها).....۵۷	مادهٔ چهل و پنجم:
پاکسازی ساحه.....۵۸	مادهٔ چهل و هشتم:
استخدام کارگران.....۵۸	مادهٔ چهل و هفتم:
تدارک اموال و خدمات داخلی.....۵۹	مادهٔ چهل و هشتم:
تعیین وکیل یا نماینده.....۵۹	مادهٔ چهل و نهم:
تهیه مواد نفت و گاز به دولت.....۶۰	مادهٔ پنجاهم:
انتقال امتیاز قرارداد.....۶۱	مادهٔ پنجاه و یکم:
مطالب منضمه مندرج برنامۀ انکشافی پیشنهادی.....۶۱	مادهٔ پنجاه و دوم:
رعایت دساتیر وضع شده.....۶۳	مادهٔ پنجاه و سوم:
پلان صحی و تحفظی.....۶۴	مادهٔ پنجاه و چهارم:
اطلاع از حادثه.....۶۴	مادهٔ پنجاه و پنجم:
دیپارتمنت حفاظت محیط زیست.....۶۵	مادهٔ پنجاه و هشتم:
ايجاد توافق.....۶۶	مادهٔ پنجاه و هفتم:
قراردادی های خدمات جیولوژیکی، جیو فزیکي و جیوشیمیکی (قرارداد و نوع سوم).....۶۷	مادهٔ پنجاه و هشتم:
مالکیت معلومات.....۶۸	مادهٔ پنجاه و نهم:

فصل پنجم

پايپ لاین

ماده شصت و یکم : شرایط اعمار و عملیات پایپ لاین..... ۷۰

ماده شصت و یکم : شرایط و حق الاجرت ترانسپورتنی..... ۷۱

فصل ششم

مالیات بر عایدات نفت و گاز

ماده شصت و دوم : امور حسابی ۷۲

ماده شصت و سوم : پرداخت مالیات..... ۷۳

ماده شصت و چهارم : حق الامتیاز رویالتی ها..... ۷۳

ماده شصت و پنجم : حق الاجاره سطح زمین ۷۴

فصل هفتم

احکام نهایی

ماده شصت و هشتم : تخلفات..... ۷۵

ماده شصت و هفتم : انتقال اسعار..... ۷۸

ماده شصت و هشتم : استملاک..... ۸۰

ماده شصت و نهم : منع تطمیع کارکنان دولت..... ۸۱

ماده هفتادم : حل اختلافات..... ۸۲

ماده هفتاد و یکم : تاریخ انفاذ..... ۸۵

قانون نفت و گاز
(هایدروکاربن ها)
فصل اول
احکام عمومی

دنفنو او گاز
(هایدروکاربنونو) قانون
لومړی فصل
عمومي حکمونه

مبني

ماده اول :

این قانون به تاسی از حکم ماده نهم قانون اساسی افغانستان به منظور تنظیم امور مربوط به تثبیت مالکیت و کنترل دولت بر نفت و گاز (هایدروکاربن ها)، محافظت، استفاده، اعطای امتیاز اجاره، عقد قراردادها، طرز فعالیت تفحصاتی، انکشاف و تولید نفت و گاز وضع گردیده است.

اصطلاحات

ماده دوم:

اصطلاحات آتی در این قانون مفاهیم ذیل را افاده می نماید:

مبني

لومړۍ ماده:

دغه قانون د افغانستان داساسي قانون د نهمې مادې د حکم له مخې پرنفتو او گاز (هایدروکاربنونو) باندې د دولت د مالکیت او کنترل د تثبیت، دنفنو او گاز د ساتنې، گټې اخیستنې، د اجارې د امتیاز دور کولو، د قراردادونو د عقدولو، د تفحصاتي فعالیت د ډول، پرمختیا او تولید د اړوندو چارو د تنظیم په منظور وضع شوی دی.

اصطلاحگانې

دوه یمه ماده:

دغه اصطلاحگانې پدې قانون کې لاندې مفاهیم افاده کوي:

- ۱- نفت او ګاز (هايدروکاربونونه): له مایع (اولنو) هايدروکاربونونو او طبيعي ګاز څخه عبارت دی.
- ۲- د نفتو او ګاز عملیات (دهايدروکاربونونو عملیات): د نفتو او ګاز (هايدروکاربونونو) په تفحص او اکتشاف، استخراج، تولید، ساحوي بېلوني، لېږدوني، زېرمه کونې، پلورنې پورې اړوند فعالیتونه دي. د نفتو او ګاز لېږدیز فعالیتونه له پولو څخه له وتلو يا په فابريکو کې د مایع کولو او د پروسس چاڼځای ته له تسليمولو وروسته د صادراتو په ګډون په دغو عملیاتو کې شامل ندي.
- ۳- مایع هايدروکاربونونه: د دروندوالي (ثقلت) له په پام کې نيولو پرته اومه نفت، اسفالت او طبيعي قير چې د څاه په خوله کې په مایع يا جامد ډول تر محيطي شرايطو (فشار او تودوخې) لاندې لاس ته راځي يا د انقباض (کاندنسېشن)
- ۱- نفت و ګاز (هايدروکاربن ها): عبارت از هايدروکاربن های مایع و ګاز طبیعی می باشد.
- ۲- عملیات نفت و ګاز (عملیات هايدروکاربن ها): فعالیت مربوط به تفحص و اکتشاف، استخراج، تولید، جداسازی ساحوی، انتقال، ذخیره سازی و فروش نفت و ګاز (هايدروکاربن ها) می باشد.
- فعالیت های انتقالی نفت و ګاز اعم از صادرات بعد از خارج شدن از سرحدات یا تسليم دهی به تصفيه خانه مایع سازی و پروسس در فابریکات شامل این عملیات نمی باشد.
- ۳- هايدروکاربن های مایع: نفت خام، اسفالت و قير طبیعی بدون نظر داشت ثقلت که در دهانه چاه به صورت مایع یا جامد تحت شرایط محیطی (فشار و حرارت) بدست آمده و یا از ګاز طبیعی در اثر

(Condensation) د عملی

له امله له طبیعي ګاز څخه استخراج کېږي.

۴- طبیعي ګاز: هغه هایډروکاربن دی چې د تودوخې او فشار په ځانګړو اتموسفیري شرایطو کې د ګاز په حالت پیدا کېږي او وچ ګاز، د ډبرو له سکرو څخه لاسته راغلی میتان ګاز، لومد ګاز او غیر هایډروکاربوني ګازونه پکې شامل دي له استخراج او له لامده ګاز څخه د مایع نفت او ګاز له پروسس او بیلونې وروسته باقی پاتې ګاز همدارنګه هغه ګاز چې له استخراج، له لامده ګاز څخه د مایع هایډروکاربن له بیلونې او د انقباض له عملی وروسته باقی پاتې کېږي هم په هغه کې شامل دی. مایع هایډروکاربن استخراج شوی یا منقبض شوی پدې تعریف کې شامل ندی.

عملیه انقباض (کاندنسیشن (Condensation) استخراج می ګرځد.

۴- ګاز طبیعي: هایډروکاربن است که در شرایط خاص اتموسفیری حرارت و فشار به حالت ګاز پیدا ګرځیده و شامل ګاز خشک، ګاز میتان حاصله از ذغال سنگ، ګاز تر، و ګازات غیر هایډروکاربونی است. ګاز باقی مانده بعد از استخراج، پروسس و جداسازی نفت و ګاز مایع از ګاز تر، همچنان ګازی که بعد از استخراج، جداسازی هایډروکاربن مایع از ګاز تر و از عملیه انقباض باقی می ماند نیز شامل آن است. هایډروکاربن مایع استخراج شده یا منقبض شده شامل این تعریف نمی باشد.

- ۵- ثبت: د نفتو او ګاز د عملیاتو د رپوټونو او سندونو له ثبت څخه عبارت دی چې ددې قانون د شپږمې مادې مطابق، ثبتېږي.
- ۶- شخص عبارت له:
- ۱- کورنی حقيقي شخص: هغه شخص دی چې د افغانستان د تابعیت لرونکی وي.
- ۲- کورنی حکمي شخص: د مؤسسې، شرکت، انحصاري مالکیت، محدودالمسؤولیت شرکت، موقت مشارکت، موقتې پانګې اچونې، خاصو یا عامو سهامې شرکتونو او اتحادیې یا هرې بلې انتفاعي مؤسسې په ډول شخص دی چې د قانون د حکمونو مطابق تاسیس شوی وي.
- ۳- بهرنی حقيقي شخص: هغه شخص دی چې د افغانستان له تابعیت پرته د تابعیت لرونکی وي.
- ۴- بهرنی حکمي شخص: هغه شخص دی چې حقوقي شخصیت
- ۵- ثبت: عبارت از ثبت راپورها و اسناد عملیات نفت و گازمی باشد، که طبق ماده ششم این قانون ایجاد گردیده است.
- ۶- شخص عبارت از:
- ۱- شخص حقيقي داخلی: شخصی است که دارای تابعیت افغانستان باشد.
- ۲- شخص حکمی داخلی: شخصی است که به شکل مؤسسه، شرکت، مالکیت انحصاری، شرکت محدود المسؤولیت، مشارکت موقت، سرمایه گذاری موقت، شرکت های سهامی خاص یا عام و اتحادیه یا هر نوع مؤسسه دیگر انتفاعی که مطابق احکام قانون تاسیس گردیده باشد.
- ۳- شخص حقيقي خارجی: شخصی است که تابعیت غیر از تابعیت افغانستان را داشته باشد.
- ۴- شخص حکمی خارجی: شخصی است که شخصیت

حقوقی وی در قوانین خارجی
مشخص شده باشد.

۷- کشف تجارتي : کشفی است
که طبق مواد قرارداد منعقد
درمطابقت با تجارب قبول
شده بین المللی صنعت نفت
وگاز به شکل تجارتي مورد
بهره برداری قرار گرفته
بتواند.

۸- قرارداد: موافقتنامه کتبی میان
دولت و قراردادی است که
به منظور انجام عملیات نفت وگاز
مطابق احکام قانون عقد
می گردد.

۹- قراردادی اصلی: شخصی
است که طبق احکام قانون
با وی عقد قرارداد صورت
می گیرد.

۱۰- مرحله اکتشاف: مرحله
نخست قرارداد اکتشاف و تقسیم
تولید مطابق احکام این قانون
می باشد.

پی په بهر نیو قوانینو کې مشخص
شوی وي.

۷- سوداگریز کشف: هغه کشف
دی چې د عقد شوي قرارداد د
موادو مطابق دنفټو اوگاز د صنعت
له نړیوالو منل شوو تجربو سره په
مطابقت کې، په سوداگریز ډول
ترکتې اخیستې لاندې
ونیولی شي.

۸- قرارداد: د دولت او قراردادي
ترمنځ هغه لیکلی موافقتنامه ده چې د
نفټو او گاز د عملیاتو د سرته رسولو
په منظور دقانون دحکمونو مطابق،
عقد کېږي.

۹- اصلي قراردادي: هغه شخص
دی چې د قانون د حکمونو مطابق
له هغه سره د قرارداد عقدول
صورت مومي.

۱۰- د اکتشاف پړاو: د قانون د
حکمونو مطابق د اکتشاف اود
تولید د وېش د قرارداد لومړی
پړاو دی.

- ۱۱- پرمختیایی، تولیدی پراو: د اکتشاف اود تولید د وپش د قرارداد دوه یم پراو دی چې په بهر کې یې قراردادي کشف یا سوداگریزو کشفونو ته پرمختیا ورکوي اود استخراج عملیه سرته رسوي.
- ۱۲- پرمختیایی برنامه: دهر ډول سوداگریز کشف لپاره پرمختیایی او تولیدی پلان دی چې د کانونو وزارت له منظوری وروسته ددې قانون اود نفتو او گاز (هایدروکاربونونو) دمقررې د حکمونو مطابق، عملی کېږي.
- ۱۳- د قرارداد ساحه: په قرارداد کې درج شوې جغرافیایی محدوده ده چې ټولې ساحې یا د قرارداد برخه یا اصلي برخې په بر کې نیسي او عندالموقع د قرار داد د شرایطو مطابق د قرار دادی په واک کې ورکول کېږي.
- ۱۴- د تفحص قرارداد: هغه ۱۱- مرحله انکشافی، تولیدی: مرحلۀ دوم قـــرارداد انکشاف و تقسیم تولید می باشد که در جریان آن قراردادی کشف یا کشف های تجارتي را انکشاف داده و به عملیه استخراج می پردازد.
- ۱۲- برنامه انکشافی: پلان انکشافی و تولیدی برای هر نوع کشف تجارتي است که بعد از منظوری وزارت معادن مطابق احکام این قانون ومقررۀنفت و گاز (هایدروکاربن ها) عملی می گردد.
- ۱۳- ساحۀ قرارداد: محدوده جغرافیائی مندرج قرارداد بوده که همه ساحات یا بخش ویا بخش های اصلی قرارداد را دربرگرفته و عندالموقع طبق شرایط قرارداد به دسترس قراردادی گذاشته می شود.
- ۱۴- قرارداد تفحص: قرارداد

است که حق انحصاری
براکتشاف یا حق انکشاف
و تولید نفت و گاز را
در ساحت معینه طبق شرایط مندرج
قرارداد برای قراردادی
مشخص می سازد.

۱۵- مرحله تفحص: مدت زمان
قرارداد اکتشافی است که به
دو مرحله اکتشافی و انکشافی
تولیدی تقسیم می شود.

۱۶- ساحت انکشافی تولیدی:
ساحت قرارداد است که یک
یا چند بلاک را احتوا نموده یا
محدوده جغرافیائی ساحت خدمت را
مشخص می سازد.

۱۷- بانک اطلاعاتی نفت
و گاز (هایدروکاربن ها): اداره
جمع آوری یا معلومات تفحصی
و تولید نفت و گاز است که
مطابق احکام این قانون،
حفظ و نگهداری می شود.

۱۸- جوازنامه (لایسنس): سندی

قرارداد دی چې په قرارداد کې د
درج شوو شرایطو مطابق، په ټاکلې
ساحه کې د اکتشاف، یاد پرمختیا
پر حق او د نفتو او گاز پر تولید
باندي قراردادي ته انحصاري
حق مشخصوي.

۱۵- د تفحص پړاو: د اکتشافی
قرارداد وخت موده ده چې په دوو
اکتشافی او پرمختیایي تولیدي
پړاوونو وېشل کېږي.

۱۶- پرمختیایي تولیدي ساحه: د
قرارداد ساحه ده چې یو
یا څو بلاکه احتوا کوي یا
د خدمت د ساحې جغرافیایي
محدوده مشخصوي.

۱۷- د نفتو او گاز (هایدرو
کاربنونو) اطلاعاتي بانک: د نفتو
او گاز د تفحصي او توليدي
معلوماتو راټولولو اداره کول دي.
چې ددې قانون د حکمونو مطابق
ساتل او خوندي کېږي.

۱۸- جوازلیک (لایسنس): هغه

است که به منظور عملیات نفت و گاز (هایدروکاربن ها) مطابق احکام این قانون اعطاء می گردد.

۱۹- گاز خشک: گاز هایدروکاربنی است که غالباً از میتان تشکیل شده است.

۲۰- گاز تر: هایدروکاربن است که علاوه بر میتان از مرکبات سنگین تر مانند ایتان، پروپان و بیوتان تشکیل شده است.

۲۱- گازات غیر هایدروکاربنی: گازات غیر هایدروکاربنی مهم در صنعت نفت عبارت از کاربن دای اکساید و هایدروجن سلفاید می باشد. هم چنان شامل گازات رادیم، کریپتون، آرگون، هیلیم و نایتروجن است که به مقدار کم در چاه های حفاری با گازات هایدروکاربنی و نفت خام یافت می شوند.

۲۲- کمیسیون وزراء: کمیسیون

سند دی چې ددې قانون د حکمونو مطابق، د نفتو او گاز (هایدروکاربنونو) د عملیاتو په منظور ورکول کېږي.

۱۹- وچ گاز: هایدروکاربن دی چې غالباً یوازې له میتان څخه تشکیل شوی دی.

۲۰- لومد گاز: هایدروکاربن دی چې پر میتان برسېره د ایتان، پروپان او بیوتان په شان درنو مرکباتو څخه تشکیل شوي دي.

۲۱- غیر هایدروکاربن گازونه: مهم غیر هایدروکاربنی گازونه، د نفتو په صفت کې له کاربن دای اکساید او هایدروکاربن سلفاید څخه عبارت دي او همدارنگه رادیم، کریپتون، آرگون، هیلیم او نایتروجن گازونه پکې شامل دي چې په لږ مقدار په حفاري ځاگانو کې له هایدروکاربنی گازونو او اومو نفتو سره پیدا کېږي.

۲۲- د وزیرانو کمیسیون:

مرکب از وزرای است که به منظور رسیدگی به عملیات هاییدروکاربن ها مطابق حکم مندرج ماده چهارم این قانون تشکیل می گردد.

۲۳- هیئت ارزیابی قراردادها:

عبارت از هیئت مشترک وزارت معادن و وزارت های ذیربط جهت ارزیابی قراردادهای عملیات هاییدروکاربن ها می باشد.

۲۴- آفر: عبارت از سندی است که حاوی شرایط پیشنهاد داوطلب برای کسب جواز عملیات نفت و گاز می باشد.

۲۵- قراردادی فرعی: عبارت از قراردادی است که با قراردادی اصل عقد قرارداد نموده، کار یا خدمات مربوط به عملیات نفت و گاز را انجام می دهد.

مالکیت نفت و گاز

کمپسیون له هغو وزیرانو خخه چي ددې قانون په څلورمه ماده کې د درج شوي حکم مطابق د نفتو او ګاز عملیاتو د رسیدګۍ په منظور جوړېږي.

۲۳- د قراردادونو د ارزونې هیئت: د هاییدروکاربونونو د عملیاتو د قراردادونو د ارزونې لپاره د کانونو وزارت او اړوندو وزارتونو له ګډه هیئت خخه عبارت دی.

۲۴- آفر: له هغه سند خخه عبارت دی چې د نفتو او ګاز د عملیاتو د جواز د ترلاسه کولو لپاره، د داوطلب د وړاندیز شوو شرایطو لرونکی دی.

۲۵- فرعي قراردادي: له هغه قراردادي خخه عبارت دی چې له اصلي قراردادي سره یې قرارداد عقد کړی وي، د نفتو او ګاز په عملیاتو پورې اړوند کار یا خدمت سرته رسوي.

د نفتو او ګاز مالکیت

درېمه ماده:

(۱) د هېواد په قلمرو کې د ځمکې پرمخ (سطحه) يا زوره کې ټول موجود نفت او گاز (هايډروکاربونونه) د قانون د حکمونو مطابق، د دولت خاص ملکیت دی.

(۲) په هېواد کې د نفتو او گاز عمليات د دولت په اجازه صورت مومي. شخص کولای شي د جواز ليک پر بنسټ ددې قانون د حکمونو مطابق، د نفتو او گاز عمليات سرته ورسوي.

(۳) په لومړي ډول او دوه یم ډول قراردادونو کې، قراردادي په قرارداد کې د درج شوو مندرجاتو مطابق، د استخراج شوو نفتو او گاز د خپلې ونډې د ترلاسه کولو مستحق دی او د هغو د تصرف، پلورنې او صادرو لوی حق لري.

(۴) د کانونو وزارت پدې قانون کې د نفتو او گاز د عملياتو د درج شوي جواز ليک د ورکولو واکمنه

ماده سوم:

(۱) تمام نفت و گاز (هايډروکاربن ها) موجود در سطح زمين ياعنق آن در قلمرو کشور، ملکیت خاص دولت می باشد.

(۲) عمليات نفت و گاز در کشور به اجازه دولت صورت می گیرد. شخص می تواند به اساس جوازنامه، عمليات نفت و گاز را مطابق احکام این قانون انجام دهد.

(۳) در قراردادهای نوع اول و دوم، قراردادی مستحق دریافت سهم خویش از نفت و گاز استخراج شده طبق مندرجات قرارداد می باشد و حق تصرف، فروش و صدور آنرا دارد.

(۴) وزارت معادن مرجع باصلاحیت اعطاء جوازنامه عمليات نفت و گاز مندرج این قانون

مرجع ده.

می باشد.

(۵) که چپرې د شخص په ملکیت ځمکه کې د ځمکې پرمخ یا تر ځمکې لاندې د نفتو او ګاز زېرمې کشف شي، دولت د قانون د حکمونو مطابق، د بحث وړ ساحې ځمکه استملاک کوي. خو داچې د ځمکې مالک ددې قانون د حکمونو مطابق، د نفتو او ګاز د عملیاتو جواز لاسته راوړي.

(۵) هرگاه در زمین ملکیت شخص، ذخایر نفت و گاز در سطح زمین یا زیر زمین کشف شود، دولت زمین ساحه مورد بحث را طبق احکام قانون استملاک می نماید مگر اینکه مالک زمین مطابق احکام این قانون جواز عملیات نفت و گاز را بدست آورد.

د وزیرانو کمیسیون

کمیسیون وزرا

څلورمه ماده:

ماده چهارم:

(۱) د نفتو او ګاز په څېړنې، څارنې پورې د اړوندو چارو، د قراردادونو د تائید او رد او د هغو د نورو مربوطو چارو د تنظیم په منظور، په لاندې ترکیب سره د وزیرانو کمیسیون جوړېږي:

(۱) به منظور تنظیم امور مربوط به بررسی، نظارت، تائید و رد قراردادهای نفت و گاز و سایر امور مربوط آن، کمیسیون وزرا به ترکیب ذیل ایجاد می گردد:

- ۱- د کانونو وزیر درئیس په توګه.
- ۲- د مالیې وزیر د مرستیال په توګه.
- ۳- د بهرنیو چارو وزیر د غړي په توګه.

- ۱- وزیر معادن به حیث رئیس .
- ۲- وزیر مالیه به حیث معاون.
- ۳- وزیر امور خارجه به حیث عضو .

- ۴- د اقتصاد وزیر د غړي په توگه.
- ۵- د سوداگري او صنايعو وزیر د غړي په توگه.
- ۶- د ژوند چاپيريال ساتنې د ملي ادارې رئیس د غړي په توگه.
- (۲) حکومت کولای شي عند-الضرورت نور غړي دوزيرانو د کمېسيون په ترکیب کې شامل کړي.
- (۳) د وزیرانو کمېسيون د لاندې واکونو لرونکی ده:
- ۱- د قرارداد د داوطلبی او سپارلو له بهیر څخه څارنه.
- ۲- د کانو وزارت په واسطه د ترتیب شوو قراردادونو د طرح ارزونه.
- ۳- د دې قانون د حکمونو مطابق، د کانونو د وزیر په واسطه د قراردادونو د عقد په هکله، تصمیم نیول.
- ۴- د نورو اړوندو مسئلو تأییدول چې د وزیرانو شوري تصویبولو ته اړتیا ولري.
- ۴- وزیر اقتصاد به حیث عضو.
- ۵- وزیر تجارت و صنایع به حیث عضو.
- ۶- رئیس اداره ملی حفاظت محیط زیست به حیث عضو.
- (۲) حکومت می تواند عندالضرورت اعضای دیگر را در ترکیب کمیسیون وزراء شامل نماید.
- (۳) کمیسیون وزراء دارای صلاحیت های ذیل می باشد:
- ۱- نظارت از جریان داوطلبی و تفویض قرارداد.
- ۲- ارزیابی طرح قراردادهای ترتیب شده توسط وزارت معادن.
- ۳- تصمیم گیری در مورد عقد قراردادهای توسط وزیر معادن مطابق احکام این قانون.
- ۴- تأیید سایر مسایل ذیربط که نیاز به تصویب شورای وزیران داشته باشد.

وظایف و صلاحیت های

وزارت معادن

وظایف و صلاحیت ها

ماده پنجم:

وزارت معادن به منظور تطبیق احکام این قانون دارای وظایف و صلاحیت های ذیل می باشد:

۱- طرح و تطبیق پالیسی های مربوط به نفت و گاز و انکشاف آنها به شمول پالیسی مربوط به ترویج سرمایه گذاری خصوصی در این عرصه.

۲- پیشنهاد تصویب تصنیف، از تصنیف خارج کردن یا تصنیف دوباره ساحات به حیث ساحه بسته یا ممنوعه برای عملیات نفت و گاز به کمیسیون وزراء.

۳- نظارت و رسیدگی بر عملیات نفت و گاز که توسط ادارات دولتی یا سایر مؤسسات و قراردادی ها انجام داده می شود.

دکانونو د وزارت دندی

او واکونه

دندی او واکونه

پنجمه ماده:

د کانونو وزارت ددی قانون د حکمونو د تطبیق په منظور، د لاندې دندو او واکونو لرونکی دی:

۱- د نفتو او گاز او پدې ډگر کې د خصوصي پانگې اچونې په رواجولو پورې د اړوندې پالیسی په شمول د هغو د پرمختیا د مربوطو پالیسیو طرح او تطبیقول.

۲- د وزیرانو کمپسیون ته د نفتو او گاز د عملیاتو لپاره د تړل شوې یا منع شوې ساحې په توگه د تصنیف، له تصنیف څخه د ایستلو یا د ساحو د دوباره تصنیف د تصویب وړاندیز.

۳- د نفتو او گاز پر هغو عملیاتو څارنه او څېړنه چې د دولتي ادارو یا نورو مؤسسو قراردادیانو په واسطه تر سره کېږي.

- ۴- د قانون د حکمونو مطابق، د داوطلبی په غونډو کې د اشخاصو د ګډون په اړه، د غوښتنلیکونو تنظیمول.
- ۵- له نورو اشخاصو سره د نفتو او ګاز د عملیاتو د قرارداد عقدول او د وزیرانو کمېسیون ته د هغو د تصویبولو وړاندیز.
- ۶- په قرارداد کې د درج شوو شرایطو له عملي کېدو څخه څارنه او د هغوله سرته رسېدو څخه تصدیق.
- ۷- د وزیرانو د کمېسیون د تصویب مطابق، د قراردادي د فعالیت درول او د قراردادونو فسخ یا لېږدول.
- ۸- د ځمکې له سطح څخه د ګټې اخستنې د حق الاجارې داندازې ټاکل او د هغو له راټولولو څخه ډاډ تر لاسه کول.
- ۹- د لومړي ډول او دوه یم ډول قراردادونو د داوطلبی د پیل په منظور د هایډروکاربونونو د
- ۴- تنظیم درخواستی ها مبنی بر اشتراک اشخاص در مجالس داوطلبی مطابق احکام قانون.
- ۵- عقد قرارداد عملیات نفت و ګاز با سایر اشخاص و پیشنهاد تصویب آن به کمیسیون وزراء.
- ۶- نظارت از عملی شدن شرایط مندرج قرارداد و تصدیق از انجام آن.
- ۷- متوقف ساختن فعالیت قراردادی و فسخ یا انتقال قراردادها طبق تصویب کمیسیون وزراء.
- ۸- تعیین اندازه حق الاجاره استفاده از سطح زمین و حصول اطمینان از جمع آوری آن.
- ۹- تعیین مقدار اولیه حق الامتیاز (رویالټی) هایډروکاربن ها به منظور آغاز داوطلبی

قراردادهای نوع اول و دوم
و حصول اطمینان از جمع آوری
حق امتیازیکه در نتیجه
داوطلبی تثبیت می گردد.

۱۰- تقسیم ساحات کشور به
بلاک های نفت و گاز جهت
دعوت داوطلبی.

۱۱- ثبت (راجستريشن) عملیات
نفت و گاز.

۱۲- اعطاء یا لغوجوازنامه
عملیات نفت و گاز
و تثبیت حقوق و وجایب مربوط
به آن طبق احکام این
قانون.

۱۳- پیشنهاد وضع مقرره ها
به منظور تطبیق بهتر احکام
این قانون.

۱۴- نشر راپور توحید شده
عواید مالیاتی و سایر منافع
اقتصادی مستقیم و غیر مستقیم
دولت که طبق نورم قبول شده
بین المللی از عملیات نفت

امتیاز (رویالٹی) د لومړني مقدار
ټاکل او د هغه حق الامتیاز چې د
داوطلبی په پایله کې تثبیتېږي له
راټولولو څخه ډاډ ترلاسه کول.

۱۰- د داوطلبی د بلنې لپاره
د نفتو او گاز په بلاکونو، د هېواد د
ساحو وېشل.

۱۱- د نفتو او گاز د عملیاتو ثبتول
(راجستريشن).

۱۲- د نفتو او گاز د عملیاتو د
جواز ورکول یا لغو کول او ددې
قانون د حکمونو مطابق په هغو
پورې د اړوندو حقوقو او وجایبو
تثبیتول.

۱۳- ددې قانون د حکمونو د بڼه
تطبیق په منظور د مقرر د وضع
کولو وړاندیز.

۱۴- لېټرلېږه په کال کې یوځل د
دولت د مالیاتي عوایدو او نورو
مستقیمو او غیر مستقیمو اقتصادي
ګټو چې د نړیوال منل شوي نورم
مطابق، د نفتو او گاز له عملیاتو

وگاز بدست میآیدحد اقل سال
یک مرتبه.

۱۵- مطالبه معلومات از
قراردادی ها وادارات دولتی
درمورد اجراءات سالانه
مالی تولیدی به شمول عواید
ومنافع مستقیم و غیر مستقیم
اقتصادی ناشی از عملیات مربوط
نفت وگاز .

۱۶- استفاده از معلومات
حاصله مندرج اجزای
(۱۴و۱۵) این ماده
ونشر و افشاء آن
از طرف دولت
طبق نورم قبول شده
بین المللی.

۱۷- نشر و افشاء سایر
معلومات دریافت شده
از قراردادی غیر از
مواد مندرج اجزای (۱۴ و ۱۵)
این ماده مطابق احکام قانون
یا به موافقه کتبی قراردادی

خنه لاسته راخی، دتوحید شوی
رپوت خپرول.

۱۵- د نفتو او گاز له اړوندو
عملیاتو خنخه د رامنخته شوو
عوایدو او مستقیمو او غیر مستقیمو
اقتصادی گتو په شمول د مالی
تولیدی کلنیو اجراءاتو په هکله، له
قراردادیانو او دولتی ادارو خنخه د
معلوماتو غوښتل.

۱۶- ددې مادې په (۱۴ او ۱۵)
جزء کې درج له تر لاسه شوو
معلوماتو خنخه گتبه اخستل
اود بین المللی منل شوو
نورمونو مطابق، د دولت
لخوا د هغو خپرول او
افشاء کول.

۱۷- ددې مادې په (۱۴ او ۱۵)
جزء کې له درج شوو معلوماتو
پرتو، د قانون د حکمونو مطابق،
یا د اړوند قراردادی په لیکلې
موافقه له قراردادی خنخه د نورو
ترلاسه شوو معلوماتو خپرول او

- افشاء کول .
۱۸- ددې قانون د حکمونو مطابق د نورو دندو او واکونو سرته رسول.
۱۹- د داوطلبی اعلان او د هغه د بهیر تنظیمول.
۲۰- د قرارداد له منظوری وروسته، د جواز لیک صادرول.
۲۱- دلزوم دید اود قراردادي د موافقې په صورت کې د وزیرانو د کمپسیون له تأیید وروسته د منظوری- لپاره وزیرانو شورې ته د هایدروکاربونونو د عملیاتو په قراردادونو کې د تعدیل وړاندیز.
۲۲- د وزیرانو شورې ته د هایدروکاربونونو د عملیاتو د قرارداد د منظوری- لپاره، وړاندیز.
۲۳- د تصویب لپاره د وزیرانو شورې ته د نفتو او گاز د قرارداد د امتیاز د لېږدېدو لپاره، وړاندیز.
د نفتو او گاز ثبتول
شپږمه ماده:
- مربوط.
۱۸- انجام سایر و ظایف و صلاحیت ها مطابق احکام این قانون.
۱۹- اعلان داوطلبی و تنظیم جریان آن.
۲۰- صدور جوازنامه بعد از منظوری قرارداد.
۲۱- پیشنهاد تعدیل در قراردادهای عملیات هایدروکاربن- ها بعد از تأیید کمیسیون وزراء جهت منظوری به شورای وزیران، در صورت لزوم دید و موافقه قراردادی.
۲۲- پیشنهاد جهت منظوری قرارداد عملیات هایدروکاربن ها به شورای وزیران.
۲۳- پیشنهاد انتقال امتیاز قرارداد نفت و گاز جهت تصویب به شورای وزیران.
ثبت نفت و گاز
ماده ششم:

- (۱) به منظور ثبت عملیات نفت و گاز اداره در وزارت معادن ایجاد می گردد.
- اداره ثبت دارای وظایف ذیل می باشد:
- ۱- تهیه نقشه افغانستان که در آن بلاک ها و ساحات به ترتیب زیر مشخص شده باشد:
- عملیات هایدروکاربن ها توسط دولت پیش برده می شود.
  - عملیات هایدروکاربن ها به قراردادی سپرده شده است (در اینصورت مشخصات قراردادی ذکر می گردد).
  - قابل سپردن به داوطلبی در آینده می باشد.
  - عملیات نفت و گاز در آن ممنوع می باشد.
- ۲- تهیه فهرست قراردادهای منعقدۀ که حاوی معلومات ذیل می باشد:
- شهرت مکمل قراردادی، آدرس (۱) د نفتو او گاز د عملیاتو د ثبت په منظور، د کانونو په وزارت کې یوه اداره جوړېږي.
- د ثبت اداره د لاندې دندو لرونکې ده:
- ۱- د افغانستان د نقشې برابرول چې په هغې کې بلاکونه او ساحې په لاندې توګه مشخص شوي وي:
- د هایدروکاربنونو عملیات د دولت په واسطه پرمخ بیول کېږي.
  - د هایدروکاربنونو عملیات قراردادي ته سپارل شوي دي (پدې صورت کې د قراردادي مشخصات یادېږي).
  - په راتلونکې کې داوطلبی ته د سپارلو وړ وي.
  - د نفتو او گاز عملیات په هغو کې ممنوع وي.
- ۲- د عقد شوو قراردادونو د فهرست برابرول چې د لاندې معلوماتو لرونکي وي:
- د قراردادي بشپړ شهرت،

- د دفتر او معرفي شوي استازي يا يې
د قانوني وکیل آدرس.
- د دفتر و نماينده معرفي شده يا وکیل
قانوني وی.
- د پربښودل شوو ساحو د قرارداد
په شمول، په قرارداد کې د شاملو
ساحو توضیح .
- د قرارداد او هغو پراوونو
(فیز) چې پکې په پام
کې نیول شوي دي د
تمدید، نوي کولو او انقضای په
شمول د اعتبار موده.
- د قراردادونو، سوداگریزو
کشفونو او نورو مهمو کشفونو او
پرمختیا یا د تولید په پیل پورې د
اړوندو تصمیمونو په هکله په
معلوماتو پورې د مربوطو مهمو
مسئلو توضیح.
- د قراردادونو، لایسنسونو، په
هغو پورې د اړوندو سندونو او
دلایسنسونو او قراردادونو په
تمدید، تجدید، فسخ یا انقضای
پورې د نورو مربوطو اړینو سندونو
د نقلونو ساتل.
- توضیح ساحات شامل قرارداد
به شمول قرارداد ساحات
واگذار شده.
- مدت اعتبار قرارداد
ومراحیلی (فیز) که در آن
مدنظر گرفته شده
به شمول تمدید، تجدید
وانقضای آن.
- توضیح مسایل مهم مربوط
به معلومات در مورد
قراردادها، کشف های تجارتي
وسایر کشف های مهم و تصامیم
مربوط به انکشاف دستاورد های
تجارتي یا شروع تولید.
- ۳- نگهداری نقل قراردادها،
لایسنس ها، اسناد مربوط
به آن ها وسایر اسناد ضروری
مربوط به تمدید، تجدید،
فسخ یا انقضای لایسنس ها
و قراردادها.

۴- د ټولو نل لیکو اود هغو د اړوندو اسانتیاوو لکه پمپ استپشنونو، د کمپريشن مرکزونو، د تقاطع د مرکزونو، فرعي کربنو او پایته رسېدونکو ټکو د فهرست برابرول او ترتیبول.

۵- نور هغه معلومات چې د کانونو وزارت یې لازم و گڼي.

دنفټو اوگاز ثبت ته عامه

لاس رسي

اوومه ماده:

دکانونو وزارت کولای شي د دولتي رېکوردونو(عامه ثبت شوو سندونو) د نه افشاء په اړه دنافذو تقنيني سندونو دحکمونو له په پام کې نیولو سره دقرارداد دشرایطو مطابق، د غوښتنې پر بنسټ، دنفټو او گاز د ثبت د فیس له ورکولو پرته د لاس رسي اجازه ورکړي اوهم کولای شي دغوښتنې پر بنسټ اود ټاکلي فیس په ورکولو سره د نفټو اوگاز د ثبت له معلوماتو څخه دنسخې اخستنې

۴- تهیه و ترتیب فهرست تمام پایپ لاین ها و تسهیلات مربوط آن مانند پمپ استیشن ها، مراکز کمپريشن، مراکز تقاطع، خطوط فرعی و نقاط پایانی.

۵- سایر معلوماتیکه وزارت معادن آنرا لازم بدانند.

دسترسی عامه به ثبت نفت

وگاز

ماده هفتم:

وزارت معادن بانظر داشت احکام اسناد تقينی نافذه مبنی بر عدم افشاء ریکورد های دولتی (اسناد ثبت شده عامه) طبق شرایط قرارداد می تواند به اساس تقاضا، اجازه دسترسی به اسناد ثبت نفت وگاز را بدون تادیه فیس اعطاء نماید ونیز می تواند بالاطر تقاضا وتادیه فیس معینه اجازه نسخه برداری (کاپی) از معلومات ثبت نفت وگاز

(کاپي) اجازہ ورکړي.

را بدهد.

دنفټو او ګاز د اطلاعاتو بانک

بانک اطلاعات نفت و ګاز

اتمہ ماده:

ماده هشتم:

د کانونو وزارت مکلف دی دنفټو او ګاز د اطلاعاتو بانک چې د لاندې اکتشافی او تولیدي مطالبو لرونکی وي، د نړیوالو معیارونو مطابق وساتي:

وزارت معادن مکلف است بانک اطلاعات نفت و ګاز را که حاوی مطالب اکتشافی و تولیدی ذیل می باشد مطابق معیارهای بین المللی نگهداری نماید:

۱- دهغو دډول او اندازې له پام کې نیولو پرته جیوفیزیکی او جیولوجیکي معلومات، اطلاعات او رپوټونه.

۱- معلومات جیوفیزیکی و جیولوجیکي، اطلاعات یا راپورهای بدون نظر داشت شکل و اندازه آن.

۲- په شاه پورې اړوند اطلاعات، د شاه د موقعیت، د کتګوری-د نوم او اړوند معلوماتو (شاه دننه لاکونه Logs د هستې یا کور Core) او جیوشیمیکی په شمول.

۲- اطلاعات مربوط به چاه، شامل موقعیت، نام کتګوری و معلومات مربوط چاه (لاګ های Logs داخل چاه) (اطلاعات هسته یا کور Core) و جیوشیمیکی.

۳- د تولید رپوټونه.

۳- راپورهای تولید.

دنفټو او ګاز د اطلاعاتو له بانک

استفاده از بانک اطلاعات

څخه ګټه اخستنه

نفت و ګاز

نهمه ماده:

په قرارداد کې د درج شوو شرايطو له په پام کې نيولو سره د ورکړې وړ فيسونو په شمول د بيا ارزونې افشاء کولو شرايط او د نفتو او گاز د اطلاعاتو په بانک کې له موجودو اطلاعاتو څخه د گټې اخستې ډول، د کانونو وزارت لخوا ټاکل کېږي.

ولایتي دفترانو ته د معلوماتو

ورکول

لسمه ماده:

د کانونو وزارت د قرارداد يا لایسنس د هغو د لېږدېدو، تصویب يا فسخ او لغو کېدو د جزئیاتو په هکله چې د نفتو او گاز په ثبت کې شامل دي، د کانونو وزارت ولایتي دفترانو ته چې په قرارداد يا لایسنس کې درج ساحې په هغو ولایتونو کې قرار لري معلومات ورکوي، ولایتي څانگه دغه معلومات د ولایت

ماده نهم:

شرايط افشاء سازی ارزیابی مجدد ونحوه استفاده از اطلاعات موجود در بانک اطلاعات نفت و گاز به شمول فیس های قابل پرداخت بارعایت شرایط مندرج قرارداد از طرف وزارت معادن تعیین می گردد.

ارائه معلومات به دفاتر

ولایتي

ماده دهم:

وزارت معادن درمورد جزئیات قرارداد یا لایسنس، انتقال، تصویب، فسخ یا لغو آنها که شامل ثبت نفت و گاز می باشد، به دفاتر ولایتي وزارت معادن که ساحات مندرج قرارداد یا لایسنس در آن ولایات قرار دارد معلومات می دهد. شعبه ولایتي این معلومات را به اطلاع والی

د والي خبرتيا ته رسوي.

ولایت میرساند.

درېم فصل

د عملیاتو ساحې او د ځمکې

د سطح حقوق

فصل سوم

ساحات عملیات و حقوق

سطح زمین

د دولتي ځمکې د تصرف او

ورځځه د گټې اخستنې ډول

یوولسمه ماده:

(۱) که چېرې قراردادې په اړوند قرارداد کې په شاملو ساحو کې د نفتو او گاز د عملیاتو د تر سره کولو لپاره دهغو تصرف یا ورځځه گټې اخستنې ته اړتیا ولري او نوموړې ساحې د دولت ملکیت یا د دولت په واک کې وي، نوموړې ځمکه ددې قانون د حکمونو مطابق، د نفتو او گاز د عملیاتو د سرته رسولو لپاره د قرارداد په موده کې د هغه په واک کې ورکوله کېږي.

(۲) دولت د تېرېدو د مناسې لارې د حق او نور هغه حقوق چې

طرز تصرف و استفاده

از زمین دولتي

ماده یازدهم:

(۱) هرگاه قراردادې جهت انجام عملیات نفت و گاز در ساحة شامل قرارداد مربوط، به تصرف یا استفاده از آن نیاز داشته و ساحات متذکره ملکیت دولت یا در اختیار دولت باشد، زمین مذکور طبق احکام این قانون برای انجام عملیات نفت و گاز در میعاد قرارداد، به اختیار وی گذاشته می شود.

(۲) دولت حق داشتن راه عبور مناسب و سایر حقوق را که

د نفتو او گاز د عملیاتو د سرته رسولو لپاره اړین وي، ځمکې تضمینوي.

د شخصي ځمکې د تصرف او گټې اخستنې ډول

دوولسمه ماده:

که چېرې قراردادي د نفتو او گاز د عملیاتو د سرته رسولو لپاره هغه ځمکه چې د قرارداد په ساحه کې شامله ده تصرف کړي یا یې تر گټې اخستنې لاندې و نیسي او نوموړې ځمکه شخصي ملکیت وي، دولت کولای شي د قراردادي د غوښتنې او د کانونو وزارت د وړاندیز پر بنسټ، د هایدروکاربونونو د عملیاتو په غرض د عقد شوي قرارداد د مودې لپاره د نوموړې ساحې د استملاک یا اجارې په اړه د مالک د موافقې داخستلو په برخه کې، د قانون مطابق عمل و کړي. قراردادي ددغه ډول اراضی د گټې اخستنې او تصرف

غرض انجام عملیات نفت و گاز ضروری باشد، تضمین می نماید.

طرز تصرف و استفاده از زمین شخصی

ماده دوازدهم:

هرگاه قرارداد برای انجام عملیات نفت و گاز، زمینی را که در ساحت قرارداد شامل می باشد، تصرف نموده یا مورد استفاده قرار دهد زمین مذکور ملکیت شخصی باشد، دولت می تواند به اساس تقاضای قراردادی و پیشنهاد وزارت معادن در قسمت اخذ موافقه مالک مبنی بر استملاک یا اجاره ساحت متذکره برای مدت قرارداد منعقده جهت عملیات هایدروکاربن ها طبق قانون عمل نماید. قراردادی جهت استفاده یا تصرف چنین اراضی نرخ بازار را می پردازد،

هرگاه قراردادى بدون اخذ اجازه قبلى اراضى را تصرف نمايد، متجاوز پنداشسته شده، مطابق احكام قانون با وى رفتار صورت مى گيرد.

حق داشتن راه عبورى

ماده سيزدهم:

(۱) هرگاه قراردادى جهت انجام عمليات نفت و گاز ضرورت به حق استفاده راه عبور داشته باشد، دولت مى تواند زمينه را براى قراردادى مساعد نمايد، در اين صورت پرداخت جبران خساره به مالک يا متصرف، بدوش قراردادى مى باشد.

(۲) حق استفاده راه عبورى بعد از ختم قرارداد، منقضى مى گردد.

جبران خساره به متضرر

ماده چهاردهم:

لپاره د بازار نرخ ورکوي، که چپرى قراردادى ددمخه اجازې له اخستلو پرته اراضى تصرف کړي، تيرى کوونکى گڼل کېږي، د قانون د حکمونو مطابق له هغه سره چلند کېږي.

د تېرېدو دلارې د لرلو حق

ديارلسمه ماده:

(۱) که چپرى قراردادى د نفتو او گاز د عملياتو د سرته رسولو لپاره د استفادې اود تېرېدو له لارې څخه د گټې اخستې حق ته اړتيا ولري، دولت کولای شي قراردادى ته زمينه برابره کړي او پدې صورت کې مالک يا متصرف ته د زيان د جبران ورکول، د قراردادى په غاړه دي.

(۲) د تېرېدو له لارې څخه د گټې اخستې حق، د قرارداد له پایته رسېدو وروسته منقضى کېږي.

زيان موندونکي ته دزيان جبران

څوارلسمه ماده:

(۱) هرگاه به اثر عملیات سطحی و عمقی تفحصاتی نفت و گاز ضرری به ملکیت یا حقوق قانونی اشخاص وارد گردد، بانظر داشت تخریباتی که در سطح زمین و حاصلات زراعتی، اشجار، تعمیرات، حیوانات وارد گردد قراردادی مکلف به پرداخت جبران خساره عادلانه می باشد.

(۲) مقدار جبران خساره به اساس توافق جانبین تثبیت می گردد، در صورت عدم قناعت یکی از طرفین موضوع توسط مؤظفین وزارت معادن بررسی و مقدار جبران خساره تعیین می گردد.

(۳) هرگاه طرفین به مقدار جبران خساره تعیین شده توسط مؤظفین وزارت معادن موافقه نداشته باشند، موضوع از طریق یک کمیته حل منازعات

(۱) که چبری د نفتو اوگاز د سطحی او عمقی تفحصاتی عملیاتو له امله د اشخاصو قانونی ملکیت یا حقوقو ته زیان ورسپری، د هغو ویجاړیو له په پام کې نیولو سره چې د ځمکې پر مخ او کرنیزو حاصلاتو، ونو، څارویو ته رسپری، قراردادی د زیان د عادلانه جبران په ورکولو مکلف دی.

(۲) د زیان د جبران مقدار د اړخونو د موافقې پر بنسټ تثبیتپری، له اړخونو څخه د یوه د نه قناعت په صورت کې، موضوع د کانونو وزارت د مؤظفینو په واسطه څېړل کېږي او د زیان د جبران مقدار ټاکل کېږي.

(۳) که چبری اړخونه د کانونو وزارت د مؤظفینو په واسطه د زیان د جبران د مقدار په ټاکلو موافقه و نلري موضوع د شخړو د حل د یوې کمیټې

چي د عدلي، کانونو، کرنې اوبو لگولو او مالداري، مالي وزارتونو او د ژوند چاپريال ساتني د ملي ادارې د رياست له استازو څخه جوړه وي له لارې حل او فصل کېږي د شخړو د حل د کميټې پر فيصلې د نه قناعت په صورت کې موضوع د عدلي او قضايي مراجعو له لارې حل او فصل کېږي.

مقیده ساحي

پنځلسمه ماده:

شخص نشي کولای په لاندې ساحو باندې د نفتو او گاز عمليات سرته ورسوي، خو دا چې د کانونو وزارت لخوا ورته واک سپارل شوی وي:

۱- هغه ساحه چې د پاسه يې تاريخي او فرهنگي آثار قرار ولري اودقانون مطابق مشخصه شوې وي.

۲- هغه ساحه چې د دولت ملکيت ودانی يا د اوبو بند په محدوده يا سل متري واټن کې شامله وي.

متشکل از نمایندگان وزارت های عدليه، معادن، زراعت، آبیاری و مالداري و ماليه و رياست اداره ملی حفاظت محیط زیست می باشد، حل و فصل می گردد. در صورت عدم قناعت طرفین به فیصله کمیته حل منازعات، موضوع از طریق مراجع عدلی و قضائی حل و فصل می گردد.

ساحات مقیده

ماده پانزدهم:

شخص نمی تواند بالای ساحات ذیل عملیات نفت و گاز را انجام دهد، مگر اینکه از طرف وزارت معادن تفویض صلاحیت شده باشد:

۱- ساحه ای که آثار تاریخی و فرهنگی بالای آن قرار داشته و طبق قانون مشخص گردیده باشد.

۲- ساحه ای که شامل محدوده یا درفاصله صدمتری تعمیر یا بند آب ملکیت دولت قرار داشته باشد.

- ۳- هغه ساحه چې د هوایي ډگر یا
حضیرې یوه برخه پکې شامله وي.
۴- هغه ساحه چې د ملي دفاع د
وزارت ملکیت وي او یا یې تر ګټې
اخستنې لاندې وي.
۵- هغه ساحه چې د عامې لارې،
لوېې لارې (شاهراه)، دوسپنې د
پټلۍ، نل لیکې او نورو عامه
تأمیناتو په منظور ور څخه ګټه
واخستل شي.
۶- هغه ساحې چې د کانونو
وزارت په تشخیص د تر دعوي
لاندې سیمو په توګه اعلان
شوي وي .
۷- هغه ساحې چې د دولت د فرمان
پربنسټ د ممنوعه یا غیرمجاز سیمو
په توګه ټاکلې شوي وي.
- ۳- ساحه ای که شامل بخش از
میدان هوایی یا حضیره باشد.
۴- ساحه ای که ملکیت وزارت
دفاع ملی بوده و یا مورد استفاده
آن قرار داشته باشد.
۵- ساحه ای که به منظور
راه عام، شاهراه،
خط آهن، پایپ لاین و سایر
تأمینات عامه از آن
استفاده شود.
۶- ساحاتیکه به تشخیص
وزارت معادن به حیث
مناطق تحت دعوی اعلان
شده باشد.
۷- ساحاتیکه به اساس فرمان دولت
منحیث منطقه ممنوعه یا غیرمجاز
تعیین شده باشد.

اخذ اجازة عملیات بالای

ملکیت شخصی

ماده شانزدهم:

د شخصي ملکیت د پاسه

د عملیاتو د اجازې اخستل

شپاړسمه ماده:

(۱) هغه اشخاص چي د نفتو اوگاز عمليات سرته رسوي مکلف دي چي د شخصي ځمکو دپاسه د نفتو اوگاز د عملياتو د سرته رسولو اجازه د ځمکي له مالک ياله قانوني متصرف يا د هغوی له واکمن استازي څخه ترلاسه کړي، پرته لدې شخص تېری کوونکي گڼل کېږي، د قانون مطابق مجازات کېږي.

(۲) د هغو ساحو په هکله چي د مخه د نفتو اوگاز د عملياتو په ساحه کې شاملې وي، ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوي اجراءات، صدق نه کوي، خو دا چي قراردادي پدې هکله موافقه وکړي.

ساحات بسته عمليات نفت

وگاز

ماده هفدهم:

(۱) وزارت معادن می تواند

د نفتو اوگاز د عملياتو ترلې

ساحي

اوولسمه ماده:

(۱) د کانونو وزارت کولای شي د

به منظور تأمين منافع ملي (صحت و تحفظ اهالي، مصنويت ملي، ضرورت نظم عامه و عدم تطابق عمليات نفت و گاز با ساير طرق استفاده موجود يا پلان شده از خاک، سطح زمين، منابع زيرزمين، حفاظت محيط زيست، حفظ آثار تاريخي و فرهنگي يا ساير ارزش هاي طبيعي، يا رفاه اجتماعي آسيب پذير محل) ساحه يا ساحاتي را به حيث مناطق بسته براي بعضي ياهمه عمليات نفت و گاز، جهت تصويب به كميسيون وزرا پيشنهاد نمايد.

(۲) هرگاه اجراءات مندرج فقره (۱) اين ماده، بشکل غير معقول صورت گيرد قراردادى مى تواند موضوع را به كميسيون وزراء مندرج ماده چهارم اين قانون

ملي گتو (د خلکو دروغتيا او ساتني، ملي خونديتوب، د عامه نظم دارتيا او له خاورې، د خمکې له مخ، تر خمکې لاندې سرچينو خنخه د گتې اخستنې له موجودو يا پلان شوو نورو طريقو سره دنفغو او گاز دعملياتو دنه تطابق، دژوند چاپيريال ساتنې، دتاريخي، فرهنگي آثارو دساتنې يادسيمنې دزيان منونکې طبيعي يا ټولنيزې سوکالي دنورو ارزښتونو) د تاامينولو په منظور، ساحه يا ساحې دنفغو او گاز دځينو يا ټولو عملياتو لپاره دټرلو سيموپه توگه دوزيرانو كميسيون ته دتصويب په غرض وړانديز کړي.

(۲) که چېرې ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوي عمليات په غير معقول ډول صورت ومومي، قراردادى کولای شي موضوع ددې قانون په څلورمه ماده کې درج دوزيرانو كميسيون ته

وراندې کړي.

د وزیرانو کمیسیون واک لري تر خاصو شرایطو لاندې په پام وړ ساحو کې د نفتو او گاز عملیاتو ته اجازه ورکړي.

د نفتو او گاز د عملیاتو په ساحه

کې د منرالي جواز لیک ورکول

اتلسمه ماده:

دولت کولای شي په قرارداد کې د درج شوو شرایطو له په پام کې نیولو سره اشخاصو ته د نفتو او گاز هایدروکاربونونو د قرارداد په ساحه کې دکانونو د قانون د حکمونو مطابق، دکاني موادو د اکتشافی او گټې اخستې جواز ورکړي. پدې شرط چې دنوو فعالیتونو سرته رسول، د نفتو او گاز د عملیاتو خنله نشي. پدې صورت کې قراردادي مکلف دی، اړوندې ساحې ته د منرالي حقوقو د جواز لرونکي درسېدو لپاره، د تېرېدو مناسبه لار وټاکي .

ارائه نماید.

کمیسیون وزراء صلاحیت دارد تحت شرایط خاص در ساحات مورد نظر عملیات نفت و گاز را اجازه دهد.

اعطای جوازنامه منرالی

در ساحه عملیات نفت و گاز

ماده هجدهم:

دولت می تواند بانظر داشت شرایط مندرج قرارداد، جواز اکتشافی و بهره برداری مواد معدنی را طبق احکام قانون معادن در ساحه قرارداد نفت و گاز (هایدروکاربن ها) به اشخاص اعطاء نماید، مشروط بر اینکه انجام فعالیت های جدید، مانع عملیات نفت و گاز نگردد. در این صورت قراردادی مکلف است راه عبور مناسب را برای رسیدن دارنده جواز حقوق منرالی به ساحه مربوط معین نماید.

د کاني موادو کشف

نولسمه ماده :

که چېرې دنفټو اوگاز قراردادي دعملياتو په بهير کې اقتصادي ارزښت لرونکي کاني مواد کشف کړي، پدې صورت کې مکلف دی د يوې مياشتې په موده کې موضوع د نمونې له استولو سره يوځای دکانونو وزارت ته خبر ورکړي.

د تاريخي او فرهنگي آثارو

کشف

شلمه ماده :

(۱) دنفټو اوگاز دعملياتو قراردادي مکلف دی، د نفټو اوگاز دعملياتو په بهير کې دتاريخي او فرهنگي آثارو دنښو او علامو دپيداکېدو يا کشف په وخت کې، موضوع ژر تر ژره دکانونو دپلټې، داطلاعاتو، فرهنگ او گرځندوی وزارت دتاريخي آبداتو دساتنې او ترميم ادارو ته خبر

کشف مواد معدني

ماده نهمه :

هرگاه قراردادی نفت وگاز درجریان عمليات، مواد معدني دارای ارزش اقتصادی را کشف نماید، دراینصورت مکلف است طی مدت یک ماه موضوع را توأم با ارسال نمونه به وزارت معادن اطلاع دهد.

کشف آثار تاریخی

وفرنګي

ماده بیستم :

(۱) قراردادی عمليات نفت وگاز مکلف است، حین دریافت نشانه ها وعلايم ياکشف آثار تاريخي و فرهنگي در جریان عمليات نفت وگاز موضوع را به ادارات تفتيش معادن، حفظ ترميم آبدات تاريخي وزارت اطلاعات، فرهنگ و توريزم به اسرع وقت

ورکړي .

(۲) فوسیلونه اودتاریخي اوفرهنگي آثارو په لست کې شامل نور شيان هم دتاریخي اوفرهنگي آثارو د عناصروپه جمله کې شمېرل کېږي.

(۳) دنفټو اوگاز دعملياتو قراردادي نشي کولای ددې مادې په (۱) او (۲) فقره کې درج شوي عناصر ولېږدوي، خو کولای شي هغه له دولت څخه په استازیتوب، داروندو دولتي ادارو لخوا دلېږدولو تر وخته پورې خوندي کړي او ويې ساتي .

(۴) په هغه صورت کې چې ددې مادې په (۳) فقره کې درج شوي عناصر داروندو دولتي ادارو په واسطه دخبرتيا له نېټې څخه د(۶۰) ورځو مودې په ترڅ کې ونه لېږدول شي، دهغو دخوندي کولو او ساتنې وروستي مستقیم لگښتونه داروندې دولتي ادارې لخوا ورکول کېږي .

د نفټو او گاز د عملياتو بنسټيز

اطلاع دهد.

(۲) فوسیل ها وسایراشياء شامل لست آثار تاریخي و فرهنگي نیز از جمله عناصر آثار تاریخي و فرهنگي به شمار میرود.

(۳) قراردادی عملیات نفت و گاز نمی تواند عناصر مندرج فقره های (۱ و ۲) این ماده را انتقال دهد، اما می تواند آنها را به نمایندگی از دولت الی انتقال از طرف ادارات مربوط دولتی حفظ و نگهداری نماید.

(۴) در صورتی که عناصر مندرج فقره (۳) این ماده توسط ادارات مربوط دولتی در خلال مدت (۶۰) روز از تاریخ اطلاع انتقال داده نشود، مصارف مستقیم بعدی حفاظت و نگهداری آنها از طرف اداره مربوطه دولتی پرداخته می شود.

اصول اساسی عملیات نفت و

اصول

یویشتمه ماده:

- (۱) د نفتو او ګاز ټول عملیات ددې قانون د حکمونو اود نفتو او ګاز د عملیاتو د قرارداد پربنسټ صورت مومي.
- (۲) د نفت او ګاز د عملیاتو، د قراردادونو شرایط او مندرجات، ددې قانون اود نفتو او ګاز د مقرري (هایدروکاربونونو) د حکمونو مطابق تنظیمېږي.
- (۳) د نفتو او ګاز د عملیاتو قرارداد، د وزیرانو شوري له تصویب وروسته، عملي کېږي.

د قراردادونو د ارزونې هیئت

دوه ویشتمه ماده:

- (۱) د نفتو او ګاز د عملیاتو د قراردادونو د ارزونې هیئت، جوړ دی له د کانونو

ګاز

ماده بیست ویکم:

- (۱) تمام عملیات نفت و ګاز مطابق احکام این قانون و براساس قرارداد عملیات نفت و ګاز صورت می گیرد.
- (۲) شرایط و مندرجات قراردادهای عملیات نفت و ګاز (هایدروکارین ها) مطابق احکام این قانون و مقررہ نفت و ګاز (هایدروکارین ها) تنظیم می گردد.
- (۳) قرارداد عملیات نفت و ګاز بعد از تصویب شورای وزیران عملی می گردد.

هیئت ارزیابی قراردادها

ماده بیست و دوم:

- (۱) هیئت ارزیابی قراردادهای عملیات نفت و ګاز متشکل از نمایندگان وزارت معادن

وزارت استازي چي د کادستر د ادارې يا اړوندي تصدی د غوښتنې پربنسټ، د کانونو د وزیر په غوراوي ټاکل کېږي اود اړوندو وزارتونو استازي.

(۲) د نفتو او ګاز عملیاتو د قراردادونو د ارزونې هیئت د لاندې واکونو لرونکی دی:

- ۱- د آفرونو پرانستل.
  - ۲- د داوطلبانو د طرحو او وړاندیزونو څېړل او ارزول.
  - ۳- د وړونکي داوطلب اعلام.
- ۱- باز نمودن آفرها.
  - ۲- بررسی و ارزیابی طرح ها و پیشنهادات داوطلبان .
  - ۳- اعلام داوطلب برنده.

فصل چهارم

قرارداد عملیات نفت و ګاز

انواع قرارداد

ماده بیست و سوم :

قرارداد عملیات نفت و ګاز به

خلورم فصل

دنفټو او ګاز د عملیاتو قرارداد

د قرارداد ډولونه

درویشتمه ماده :

دنفټو او ګاز د عملیاتو قرارداد په

لاندې ډولونو عقد کېږي :

۱- داکتشاف اود تولید د وېشلو قرارداد (لومړي ډول قرارداد) .

۲- د خدمت د سرته رسولو اود تولید د وېشلو قرارداد (دوه یم ډول قرارداد).

۳- د جيولوجيکي، جيوفيزيکي او جيوشيميکي خدمتونو قرارداد (درېیم ډول قرارداد).

۴- د نل ليکې د عملياتو قرارداد (خلورم ډول قرارداد).

داکتشاف اود تولید د وېشلو قرارداد

خلمبريستمه ماده :

داکتشاف اود تولید د وېشلو قرارداد، قراردادي ته اجازه ورکوي خو د هغه د مندرجاتو مطابق د نفتو او گاز د اکتشاف اود سوداګريز کشف په صورت کې، ددې قانون د حکمونو مطابق د نفتو او گاز په انکشاف او تولید لاس پورې کېږي او په بدل کې له تولید شوي

اشکال ذيل منعقد می گردد:

۱- قرارداد اکتشاف و تقسیم تولید (قرارداد نوع اول).

۲- قرارداد انجام خدمت و تقسیم تولید (قرارداد نوع دوم).

۳- قرارداد خدمات جيولوجيکي، جيوفيزيکي و جيوشيميکي (قرارداد نوع سوم).

۴- قرارداد عمليات پایپ لاین (قرارداد نوع چهارم).

قرارداد اکتشاف و تقسیم تولید

ماده بیست و چهارم :

قرارداد اکتشاف و تقسیم تولید برای قراردادی اجازه می دهد تا مطابق مندرجات آن به اکتشاف نفت و گاز و در صورت کشف تجارتي مطابق احکام این قانون به انکشاف و تولید نفت و گاز می پردازد و در بدل آن مستحق

رسمي جریده

۱۳۸۷/۱۱/۲۰

مسلسل نمبر (۹۷۲)

محصول خنخه د ټاکلې ونډې
مستحق گرځي.

سهم معین از محصول تولید
شده می گردد.

د خدمت د سرته رسولو اود تولید
دوېش قرارداد

قرارداد انجام خدمت
و تقسیم تولید

پنځه ویستمه ماده :

ماده بیست و پنجم :

د خدمت د سرته رسولو اود تولید د
وېش قرارداد، قراردادي ته اجازه
ورکوي تر څو د هغه د مندرجاتو
مطابق د نفتو او گاز د څاگانو،
خدماتي عملیاتو د وړاندې کولو او
تولید په شمول، د نفتو او گاز د
تولیدي وسایلو په بیارغونې لاس پورې
کړي او په بدل کې یې د قرارداد د
متن له مخې ددې قانون له حکمونو
سره سم له محصول خنخه د ټاکلې
ونډې مستحق گرځي.

قرارداد انجام خدمت
و تقسیم تولید برای قراردادی
اجازه می دهد تا مطابق
مندرجات آن به بازسازی
وسایل تولیدی نفت و گاز
به شمول چاه ها، عرضه عملیات
خدماتی و تولید نفت و گاز مطابق
احکام این قانون پردازد
و در بدل آن مطابق
متن قرارداد مستحق سهم معینی از
محصول می گردد.

د جیولوجیکي، جیو فزیکي او
جیوشیمیکی خدمتونو قرارداد

قرارداد خدمات جیولوجیکي،
جیو فزیکي و جیوشیمیکی

شپږ ویستمه ماده :

ماده بیست و ششم :

درېم ډول قرارداد، قراردادي ته
اجازه ورکوي څو جیولوجیکي،
جیوفزیکي، جیوشیمیکی خدمتونه په

قرارداد نوع سوم به قراردادی
اجازه می دهد تا خدمات
جیولوجیکي، جیوفزیکي و

جیوشیمیکی را در ساحه معینه طبق احکام این قانون و مندرجات قرارداد انجام دهد. این قرارداد صرفاً برای ساحاتی قابل تطبیق است که مشمول قراردادهای نوع اول و دوم نباشند.

قرارداد عملیات پایپ لاین

ماده بیست و هفتم:

قرارداد عملیات پایپ لاین به قراردادی اجازه می دهد تا مطابق احکام این قانون، پایپ لاین ها و اجزای متمم آن (پمپ استیشن ها، تانک ها و وال های ذخیره گاه) را احداث نموده، عملیات ذخیره کردن و انتقال نفت و گاز را انجام بدهد.

شرایط اعمار و پیشبرد عملیات پایپ لاین و تسهیلات مربوط به شمول تعیین مسیر و امور تحفظی آن در قرارداد نوع چهارم در مقررہ نفت

تاکلی ساحه کی، ددی قانون د حکمونو اود قرارداد د مندرجاتو مطابق سرته ورسوي. دغه قرارداد یوازې د هغو ساحو لپاره د تطبیق وړ دی چې په لومړي او دوه یم ډول قراردادونو کې شاملې نه وي.

د نل لیکي د عملیاتو قرارداد

اووه ویشتمه ماده :

د نل لیکي د عملیاتو قرارداد قراردادي ته اجازه ورکوي، که خو ددی قانون د حکمونو مطابق نل لیکي او د هغو متمم اجزاء (پمپ استیشنونه، ټانکونه اود زېرمه ځایونو والونه) جوړ کړي، د نفتو او گاز زېرمه کول او لېږدول سرته ورسوي.

د نل لیکي اود هغې د تگلوري او ساتنيزو چارو په شمول اړوندو اسانتياوو د ودانولو او عملیاتو د پرمخ بیولو شرایط، د نفتو او گاز

هائیدروکاربونونو) په مقررہ کې په
څلورم ډول قرارداد کې تنظیمېږي.

د قراردادي مکلفیتونه

اته ویستمه ماده :

قراردادي کولای شي په قرارداد
کې ددرج شوو شرایطو او
ددې قانون د حکمونو مطابق، د تولید
شوو نفتو او ګاز له مدرکه خپله ونه
تر لاسه کړي، ویې پلورې یایې
صادره کړي .

دنورو قرارداديانو استخدامول

نهه ویستمه ماده :

قراردادي کولای شي، د
هائیدروکاربونونو د اغېزمنو
عملیاتو د اجراء په منظور،
ددې قانون، د حکمونو له په پام کې
نیولو سره فرعي قرارداديان، د
فعالیتونو یا خاصو خدمتونو د سرته
رسولو لپاره استخدام کړي.

قراردادي مکلف دی ترڅو د فرعي
قراردادونو کاپي د کانونو او مالېې
وزارتونو ته وړاندې کړي.

وګاز (هائیدروکاربن ها)
تنظیم می گردد.

مکلفیت های قراردادی

ماده بیست و هشتم :

قراردادی می تواند بانظرداشت
شرایط مندرج قرارداد واحکام
این قانون سهم خویش را از
مدرک نفت و ګاز تولید شده اخذ
نموده به فروش رسانیده یا
صادرنماید.

استخدام سایر قراردادی ها

ماده بیست ونهم :

قراردادی می تواند،
به منظور اجرای عملیات
مؤثر هائیدروکاربن بانظرداشت
احکام این قانون، قراردادی های
فرعی را جهت انجام فعالیت ها
یا خدمات خاص
استخدام کند.

قراردادی مکلف است تا کاپي
قراردادهای فرعی را به وزارت
های معادن و مالیه ارائه نماید.

د قرارداد داوطلبی

دېرشمه ماده :

(۱) د نفتو او گاز د عملیاتو ټول قراردادونه د داوطلبی پر بنسټ صورت مومي.

(۲) د اکتشافی قرارداد لپاره داوطلبی، دیوه یا خو بلاکونو یا د یوه یا خو بلاکونو د برخو یا د نفتو او گاز د یوې ټاکلې پروژې د خدمت د سرته رسولو په منظور صورت موندلی شي.

(۳) د داوطلبی وخت او دور کړې وړفیسونه، په هغې کې د ګډون لپاره د کانونو وزارت لخوا تثبیتېږي .

(۴) د کانونو وزارت کولای شي د اړتیا په صورت کې د قراردادې په موافقه د قراردادونو تعدیل، د تصویب او منظوری لپاره واکمن مقام ته وړاندیز کړي .

(۵) که چېرې د آفرونو د ارزونې په پایله کې، دوه قرارداديان په عین

داوطلبی قرارداد

ماده سی ام:

(۱) تمام قراردادهای عملیات نفت و گاز به اساس داوطلبی صورت می گیرد.

(۲) داوطلبی برای قرارداد اکتشافی در مورد یک یا چند بلاک یا بخش های یک یا چند بلاک، انجام خدمت یک پروژه معین نفت و گاز صورت گرفته می تواند.

(۳) زمان داوطلبی و فیس های قابل تأدیه جهت اشتراک در آن، از طرف وزارت معادن تثبیت می گردد.

(۴) وزارت معادن می تواند در صورت ضرورت ، تعدیل قراردادها را به موافقه قراردادی جهت تصویب و منظوری به مقام ذیصلاح پیشنهاد نماید.

(۵) هرگاه در نتیجه ارزیابی آفرها، دو قراردادی در عین

شرایطو کې واقع شي، د نفتو او
گاز د عملیاتو د قرارداد امتیاز هغه
قراردادي ته ورکول کېږي چې د
افغاني شریک لرونکی هم وي.

د داوطلبانو بلنه

یو دېرشمه ماده :

دیوه یاڅو بلاکونو یا دنفټو اوگاز
دیوې ټاکلې پروژې دخدمت دسرته
رسولو په هکله داکتشافی قرارداد
دعقدولو لپاره د داوطلبانو بلنه،
دتدارکاتو دقانون دحکمونو مطابق
صورت مومي، خو داچې حکومت
بل ډول تصمیم ونیسي.

دسندونو غوښتنه

دوه دېرشمه ماده :

دوزیرانو کمیسیون کولای شي
دکانونو وزارت له لارې هغه
سندونه او مدارک چې دقراردادي
داقتصادی او تخنیکي تخصص او
خواکمنی ثابتوونکي وي، وغواړي .

شرایط قرار گیرند، امتیاز قرارداد
عملیات نفت وگاز به آن قراردادی
داده می شود که دارای شریک
افغان باشد.

دعوت داوطلبان

ماده سی و یکم:

دعوت داوطلبان جهت عقد قرارداد
اکتشافی درمورد یک یا چند بلاک
یا انجام خدمت یک پروژه معین
نفت وگاز طبق احکام قانون
تدارکات صورت می گیرد، مگر
اینکه حکومت طور دیگری تصمیم
اتخاذ نماید.

مطالبه اسناد

ماده سی و دوم :

کمیسیون وزراء می تواند از طریق
وزارت معادن اسناد و مدارکی
راکه اثبات کننده تخصص و توانائی
اقتصادی و تخنیکي قراردادی
باشد، مطالبه نماید.

د قرارداد د عقد شرایط

دري دېرشمه ماده :

قرارداد هغه وخت عقد کېدای شي چې قراردادي دېک شهرت لرونکی وي، قانوني او مالي اعتبار ولري او د قرارداد د شرایطو دېنه تر سره کولو په هکله د پانګې، ماشینري، تجهیزاتو، سامان آلاتو او لازم تخصص د برابرولو لپاره خپله ځواکمني په اثبات ورسوي .

د نفتو او ګاز د عملیاتو د جواز

د اخستلو شرایط

څلور دېرشمه ماده :

(۱) لاندې اشخاص کولای شي د نفتو او ګاز جواز ترلاسه کړي :

۱- هغه شخص چې اتلس کلنی سن یې بشپړ کړی وي او د افغانستان تابعیت ولري .

۲- هغه بهرنی شخص چې اتلس کلنی سن یې بشپړ کړی وي او قانوناً په افغانستان کې داستوګنې حق

شرایط عقد قرارداد

ماده سی و سوم :

قرارداد زمانی عقد ګرديده می تواند که قراردادی دارای شهرت نیک بوده ، اعتبارقانونی ومالی داشته و توانائی خودرا درمورد فراهم نمودن سرمایه ، ماشینری ،تجهيزات ، سامان آلات وتخصص لازم جهت تطبیق بهتر شرایط قرارداد، به اثبات برساند.

شرایط کسب جواز عملیات

نفت و ګاز

ماده سی و چهارم:

(۱) اشخاص آتی می توانند جواز عملیات نفت و ګاز را حاصل نمایند:

۱- شخصی که سن هجده سالگی را تکمیل نموده وتابعیت افغانستان را داشته باشد.

۲- شخص خارجی ایکه سن هجده سالگی را تکمیل و قانوناً حق سکونت را درافغانستان

ولري .

۳- هغه حکمي شخص چې دقانون دحکمونو مطابق تشکیل يا د همکار حکمي شخصیت په توگه تأسیس شوی وي .

۴- هغه بهرني حکمي شخصیت چې دبهرني قانون دحکمونو مطابق تشکیل شوی یا همکاروي یا قانوناً په افغانستان کې مېشت اوپه هېواد کې دپانگې اچونې اوسوداگرۍ حق ولري.

(۲) لاندې اشخاص نشي کولای دفتو اوکاز دعملیاتو قرارداد لاس ته راوړي :

۱- د افغانستان د اساسي قانون په یوسلو یو پنځوسمه ماده کې درج شوي ذوات، د ملي شوري غړي، قاضیان، څارنوالان، د کانونو، ملي دفاع، کورنیو چارو، بهرنیو چارو د وزارتونو او د ملي امنیت د عمومي ریاست منسوبین چې له درېیمو څخه په لوړو بستونو کې دنده

داشته باشد.

۳- شخصیت حکمی که مطابق احکام قانون تشکیل و یا منحیث شخصیت حکمی همکار، تأسیس گردیده باشد .

۴- شخصیت حکمی خارجی ایکه طبق احکام قانون خارجی تشکیل و یا همکار بوده یا قانوناً در افغانستان مقیم و حق سرمایه گذاری و تجارت را در کشور داشته باشد.

(۲) اشخاص ذیل نمی توانند قرارداد عملیات نفت و گاز را بدست آورند:

۱- ذوات مندرج ماده یکصد و پنجاه و یکم قانون اساسی افغانستان، اعضای شورای ملی، قضات، څارنوالان، منسوبین وزارت های معادن، دفاع ملی، امور داخله، امور خارجه و ریاست عمومی امنیت ملی که در بست های بالاتر از سوم ایفای

- ترسره کوي.
- ۲- هغه شخص چې قانوني اهليت ونلري .
- ۳- هغه شخص چې ورشکسته اعلان شوی وي .
- ۴- هغه شخص چې دجنایي، مالي، اقتصادي او مدیریتي جرمونو په تور دواکمني محکمې په قطعي حکم له دوو کلونو څخه په زیات حبس محکوم شوی وي .
- ۵- هغه شخص چې د عملیاتو جواز یې د قرارداد د مودې له پایته رسېدو دمخه فسخ، متوقف یا بېرته اخستل شوی وي .
- (۳) ددې مادې په (۱) فقره کې درج د بهرنې تابعیت لرونکي اشخاص مکلف دي د نفتو او ګاز د عملیاتو د جواز د لاس ته راوړلو او پدې هکله اړوندو مقامونو ته د معلوماتو دوراندي کولو په منظور، په افغانستان کې خپلې دايمي نمایندګۍ تاسیس وظيفه مي نمایند.
- ۲- شخصي که اهليت قانوني نداشته باشد.
- ۳- شخصي که ورشکسته اعلان گردیده باشد.
- ۴- شخصي که به اتهام جرایم جنائي، مالي، اقتصادي و مدیریتي به حکم قطعي محکمه با صلاحیت به حبس بیش از دو سال محکوم گردیده باشد.
- ۵- شخصي که جواز عملیات آن قبل از ختم میعاد قرارداد فسخ، متوقف یا واپس گرفته شده باشد.
- (۳) اشخاص دارنده تابعیت خارجی مندرج فقره (۱) این ماده مکلف اند به منظور بدست آوردن جواز عملیات نفت و ګاز و ارائه معلومات در زمینه به مقامات ذیربط ، دفاتر نمایندګی دايمي خود را در افغانستان تاسیس و فعال نگهداشته و یا نمایندۀ

باصلاحیت خویشرا که در افغانستان اقامت داشته باشد، تعیین نمایند.

تقسیمات بلاکی

ماده سی و پنجم:

قلمرو کشور ویا قسمت های از آن مطابق احکام این قانون از طرف وزارت معادن به اساس سیستم شبکه (گرافیک) به بلاکها تقسیم می شود و این سیستم شبکه ای در مقررہ نفت و گاز (هایدروکاربن-ها) مشخص می گردد.

تعیین ساحه

ماده سی و ششم:

ساحه یک قرارداد به اساس تقسیم بندی بلاک یا بلاک ها و یا بخشی از یک یا چند بلاک بانظرداشت کوردینات های جغرافیائی منطقه یا ساحه در متن قرارداد تعیین وتثبیت

اوعالی وساتي یا خپل واکمن استازي چې په افغانستان کې استوگنه ولري وټاکي.

بلاکي وېشونه

پنځه دېرشمه ماده :

د هېواد قلمرو يايې ځينې برخې ددې قانون دحکمونو مطابق دکانونو وزارت لخوا دشبکه يي (گرافیک) سیستم پرېنست په بلاکونو وېشل کېږي او دغه شبکه يي سیستم د نفتو او گاز (هایدروکاربونونو) په مقررہ کې مشخصېږي.

دساحي ټاکل

شپږدېرشمه ماده :

د يوه قرارداد ساحه د بلاك يا بلاکونو دتقسيم بندۍ يا د يوه يا خو بلاکونو د يوې برخې پرېنست دسيمې ياساحې دجغرافيايي کوردیناتونو له په پام کې نيولو سره، دقرارداد په متن کې ټاکل

او تڻيٽپري .

داکشافی قرارداد دساحي

پرېښودل

اووه دېرشمه ماده :

اکتشافی قرارداديان کولای شي دليکلي خبرتيا پرېښت په قرارداد کې ددرج شوې ساحې يوه برخه يا برخې په اکتشافی پړاو کې داروندې کړنلارې مطابق پرېږدي .

په قرارداد کې ددرج شوې ساحې هغه برخه يا برخې چې سوداگريز کشف پکې صورت موندلی دی، لدې امر څخه مستثني دي .

دقرارداد موده

اته دېرشمه ماده :

داکشافی قرارداد موده، د اکتشافی - توليدي او پرمختيایي توليدي په دوو پړاوونو په لاندې توگه وېشل کېږي :

۱- يو اکتشافی پړاو له لسو کلونو څخه زیاتېدی نشي، خو داچې دقرارداد په ساحه کې دفتواوگاز

می گردد.

واگذاری ساحه قرارداد

اکتشافی

ماده سی و هفتم :

قراردادی های اکتشافی می توانند به اساس اطلاعیه کتبی بخش یا بخش های از ساحه مندرج قرارداد را حین مرحله اکتشافی مطابق به طرزالعمل مربوط واگذار شوند.

بخش یا بخش های ساحه مندرج قرارداد که کشف تجارتي در آن صورت گرفته است، از این امر مستثني می باشد.

میعاد قرارداد

ماده سی و هشتم :

میعاد قرارداد اکتشافی، به دو مرحله اکتشافی - توليدي وانکشافی- توليدي طور ذیل تقسیم می شود:

۱- یک مرحله اکتشافی از ده سال بیشتر بوده نمی تواند، مگر اینکه کشف نفت و گاز

درساحه قرارداد صورت گرفته باشد و مدت زمان اضافي ، به منظور تکميل اين عمليات و ارزيابي کشف ضروري تشخيص شود، درينصورت مدت قرارداد تمديدگرديده مي تواند.

۲- هرگاه در مرحله اکتشافی ، کشف تجارتي صورت نگیرد ، قراردادفسخ می شود.

۳- هرگاه کشف تجارتي صورت گرفته باشد، مرحله انکشافی- توليدي مربوط آن از تاريخ آغازکشف ،بيشتر از بيست و پنج سال بوده نمی تواند.

۴- بانظرداشت احکام اين قانون ، درصورتی که قراردادی وجايب ومکلفيت های خویش را درميعاد معينه به طور مکمل انجام داده باشد، می تواند تمديد مرحله انکشافی - توليدي را برای مدت ده سال ديگر مطالبه نمايد.

کشف صورت موندلی وي او ددغو عملياتودبشپريدو اود کشف دارزوني په منظور، اضافي وخت موده اړينه تشخيص شي .پدې صورت کې دقرارداد موده تمديد کېدای شي .

۲- که چېرې په اکتشافی پړاو کې سوداگريز کشف صورت ونه مومي، قرارداد فسخ کېږي .

۳- که چېرې سوداگريز کشف صورت موندلی وي، دهغه اړوند پرمختيايي توليدي پړاو، دکشف دپيل له نېټې څخه له پنځه ويشتو کلونو څخه زياتېدی نشي .

۴- ددې قانون دحکمونو له په پام کې نيولو سره، په هغه صورت کې چې قراردادي خپل وجايب او مکلفيتونه په ټاکلي وخت کې په بشپړه توگه سرته رسولي وي، کولای شي دنورو لسوکلونو لپاره دپرمختيايي - توليدي پړاو تمديد وغواړي .

۵- دخدمت دقرارداد موده له پنځه ویشو کلونو څخه زیاتېدی نشي .

۵- مدت قرارداد خدمت از بیست و پنج سال بیشتر بوده نمی تواند.

دقرارداد فسخ

نهه دپړشمه ماده :

دقرارداد دفسخ شرایط(د دولت یاقراردادی په واسطه)، دهغه له فسخ څخه رامنځته شوې موده او اغېزې، دقرارداد په متن کې اټکل کېږي، دفسخ په صورت کې، قراردادي دقرارداد له فسخ څخه دمخه، د نه ترسره شوو ژمنو په سرته رسولو مکلف دی .

شرایط فسخ قرارداد (توسط دولت یاقراردادی) مدت آن وعواقب ناشی از فسخ در متن قرارداد پیشبینی می گردد. در صورت فسخ، قراردادی مکلف به ایفای تعهدات انجام نیافته قبل از فسخ قرارداد می باشد.

دقرارداد په ساحو کې

دفعالیتونو سرته رسول

څلورېننمه ماده :

(۱) قراردادي کولای شي داکتشاف او د تولید د وېش او د خدمت او تولید د وېش، د قراردادونو په ساحو کې لاندې فعالیتونه سرته ورسوي:

انجام فعالیت ها در ساحات

قرارداد

ماده چهلّم :

(۱) قراردادی می تواند، در ساحه قراردادهای اکتشاف و تقسیم تولید و خدمت و تقسیم تولید، فعالیت های ذیل را انجام دهد:

۱- دقانون دحکمونو مطابق

۱- اعمار منازل رهایشی دایمی

یا مؤقتی، نصب دستگاه های انجینری، احداث راه وسایر فعالیت ها طبق احکام قانون که عملیات نفت و گاز را تسهیل نماید.

۲- استفاده از آب برای رفع حوایج روزمره و عملیات نفت و گاز طبق احکام قانون.

۳- احداث، حفظ و مراقبت و بکار انداختن میدان های هوایی، سرکها، پلها، سیستم ارتباطی و آسایشگاه ها طبق احکام قانون.

۴- ساختن پایپ آب، مجراهای آب، حوض ها، بندها و ذخیره گاه های آب، ایجاد زابرها و مجرای فاضل آب، ایجاد فابریکات تبدیل نمودن موادفاضله به کود طبق احکام قانون.

۵- فراهم نمودن وسایر

داوسبدنی د دایمی یا مؤقتی کورونو ودانول، دانجینری- ددستگاوو نصبول، دلارو جوپول او نور فعالیتونه کوم چي دفتواو گاز عملیات اسانه کړي .

۲- داروند قانون د حکمونو مطابق د ورخنیو اړتیاوو دلرې کولو اود نفتو اوگاز د عملیاتو لپاره، له اوبو خنخه گټه اخستنه .

۳- داروند قانون د حکمونو مطابق دهوایی ډگرونو، سرکونو، پلونو، ارتباطی سیستم او هوسا خایونو جوړول، ساتنه او خاړنه اوپه کار اچول .

۴- دقانون د حکمونو مطابق د اوبو دنل لیکې، د اوبو دمجراگانو، حوضونو، د اوبو د بندونو او زیرمه خایونو جوړول، د زابرونو او فاضل آب دمجراگانو جوړول اوپه سره (کود) باندي دفاضله موادو دارولو دفابریکو جوړول .

۵- دکانونو دوزارت په اجازه،

دقرارداد له ساحې څخه په بهر کې دفتو او ګاز د عملیاتو د سرته رسولو په منظور دنورو لازمو اسانتیاوو برابرول .

(۲) ددې قانون په پنځلسمه ماده کې درج شوې ساحې ددې مادې د (۱) فقرې له حکم څخه مستثنی دي.

(۳) قراردادي مکلف دی هر ډول هغه زیانونه چې ددې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو عملیاتو له امله یې د شخص په ملکیت یا دهغه تر تصرف لاندې ځمکه کې وارد کړي دي، جبران کړي .

(۴) ددې مادې د (۱) فقرې له (۱ څخه تر ۴) اجزاوو پورې د فعالیتونو له پیل څخه د مخه، د کانونو وزارت باید له قراردادي څخه په استازیتوب، داروندو مراجعو منظوري واخلي.

لېږدونه اوزېرمه کول

تسهیلات لازم به منظور انجام عملیات نفت و ګاز در خارج از ساحه قرارداد به اجازه وزارت معادن.

(۲) ساحات مندرج ماده پانزدهم این قانون از حکم فقره (۱) این ماده مستثنی می باشد.

(۳) قراردادی مکلف است هر نوع خساراتی را که به اثر عملیات مندرج فقره (۱) این ماده در زمین ملکیت شخص یا تحت تصرف وی وارد نموده است جبران نماید.

(۴) قبل از آغاز فعالیت های اجزای (۱ الی ۴) فقره (۱) این ماده وزارت معادن باید به نمایندگی از قراردادی، منظوری مراجع ذیربط را اخذ نماید.

انتقال و ذخیره

يو څلورېنېتمه ماده :

قراردادي کولای شي د دولتي يا نورو اشخاصو له ترانسپورتي اسانتياوو څخه په گټې اخستنې سره د ټاکلي اجرت په مقابل کې دخپلې ونډې نفت او گاز دخرڅلاو يا صادرولو ترڅايه پورې ولېږدوي ياخپله ونډه دقرارداد دساحې په دننه يا بهر کې زېرمه کړي .

دمتخصصينو استخدامول

دوه څلورېنېتمه ماده :

(۱) قراردادي کولای شي په مستقیمه يا غیر مستقیمه توگه د اړتيا وړ کارکوونکي دهبواد له دننه يا بهر څخه استخدام کړي دلومړيتوب حق د افغانستان هغه شمېر اتباعو ته ورکول کېږي چې دتحصيل او تجربې له نظره معادل وي .

(۲) قراردادي کولای شي، دفترو اوگاز د عملیاتو دسرته رسولو لپاره ددوه یم لاس له قراردادي سره

ماده څهل ویکم:

قراردادی می تواند با استفاده از تسهیلات ترانسپورتي دولتي یا سایر اشخاص در بدل اجرت معینه، نفت و گاز سهم خویش را تا محل فروش یا صدور از کشور انتقال داده یا سهمیه خویش را در داخل و یا خارج ساحه قرارداد ذخیره نماید.

استخدام متخصصین

ماده څهل ودوم:

(۱) قراردادی می تواند به صورت مستقیم یا غیر مستقیم کارکنان مورد نیاز را از داخل یا خارج کشور استخدام نماید، حق اولیت برای آنعده اتباع افغانستان داده می شود که از نظر تحصیل و تجربه معادل باشد.

(۲) قراردادی می تواند، برای انجام عملیات نفت و گاز با قراردادی دست دوم قرارداد

دخدمت قرارداد عقد کړي .

خدمت را عقدنماید.

(۳) اړوندې دولتي ادارې مکلفې دي، بهرنيو قراردادي کارکوونکو اود هغو د دوه يم لاس بهرني قراردادي ته دسندونو دلاس ته راوړلو لپاره لازمي اسانتياوې برابرې کړي .

(۳) ادارات ذيربط دولتي مکلف اند تسهيلات لازم را جهت بدست آوردن اسناد برای کارکنان خارجي قراردادي وقراردادي دست دوم خارجي آنها فراهم نماید.

دقراردادي مکلفيت

مکلفيت قرار دادی

دري څلوربښتمه ماده :

ماده چهل وسوم:

قراردادي دلاندي چارو په اجراء کولو مکلف دی :

قراردادي مکلف به اجرای امور ذیل می باشد:

۱- دقرارداد په ساحه کې د

۱- انجام کار مشخص در

مشخص کار سرته رسول .

ساحه قرارداد.

۲- دنفثواو گاز دعملياتو دسرته رسولو لپاره دکار دبشپړې برنامې او کلني بودجې برابرول اووراندې کول.

۲- تهیه و ارائه برنامه کامل کار و بودجه سالانه برای انجام عمليات نفت و گاز.

۳- دکانونو وزارت ته له حسابي

۳- تهیه گزارشهای ربعوار از

دفترانو، صورت حسابونو، نمونو

دفاتر حسابی ، صورت حسابات ،

اود نفثو اوگاز دعملياتو له اړوندو

نمونه ها واطلاعات مربوط

اطلاعاتو څخه د ربعوارو رپوتونو

عمليات نفت و گاز به وزارت

برابرول .

معادن.

- ۴- دفترو او ګاز (هايډروکاربونونو) په صنعت کې د منل شوو محاسبوي ستندردونو د میتودونو مطابق د نفت او ګاز د عملیاتو د قرارداد د دوام په موده کې دفترو او ګاز د عملیاتو د جاري حسابونو او لګښتونو د سندونو او دفترونو ساتنه او خوندي کول.
- ۵- د قرارداد مطابق دفترو او ګاز د کشف په هکله دبیرني رپوټ وړاندې کول او د کانونو وزارت ته یې دنمونې استول.
- ۶- دفترو او ګاز د سوداګریز کشف په صورت کې، د اړوندې ساحې محدودول او د پرمختیا او تولید په منظور یې هاند.
- ۷- د کشف شوې زیرمې له طبیعت (خصوصیت) او پراختوالي سره په مطابقت کې د مناسب مقدار له په پام کې نیولو سره د نفتو او ګاز تولید.
- ۴- حفاظت ونګه سمداری اسناد و دفاتر حسابات جاري و مصارف عملیات نفت و ګاز درممدت دوام ق قرارداد عملیات نفت و ګاز مطابق میتودهای ستندرد محاسبوی پذیرفته شده درصنعت نفت و ګاز (هايډروکاربن ها).
- ۵- ارائه گزارش عاجل درباره کشف نفت و ګاز طبق قرارداد و ارسال نمونه آن به وزارت معادن .
- ۶- درصورت کشف تجارتي نفت و ګاز، محدود نمودن ساحه مربوط و سعی به منظور انکشاف و تولید آن.
- ۷- تولید نفت و ګاز بانظرداشت اندازه مناسب آن ، در مطابقت با طبیعت (خصوصیت) و وسعت ذخیره کشف شده.

- ۸- دپتروليم په صنعت کې له منل شوو معيارونو سره په مطابقت کې، د نفتو او گاز د عملياتو گټور او چټک سرته رسول اود نړيوالو ستندردونو مطابق دزېرمه کولو د موادو دافزارو برابرول، تدارک اونصوبل .
- ۹- دروغتيايي چارو، دکار دخونديتوب دساتنې، دبشر دحقوقو، له اوبو څخه دگټې اخستنې، دژوند چاپيريال ساتنې اود ټولنو دساتنې دقوانينو او مقرراتو په پام کې نيول .
- ۱۰- دژوند پر چاپيريال اود اشخاصو پراقتصادي او ټولنيزو شرايطو باندي د نفتو او گاز دقرارداد دعملياتو داغېزو داروندو موضوعگانو بررسي، څېړل او ارزونه.
- ۱۱- دنفتو او گاز عملياتو، دحسابونوله دفترونو، رپوټونو اوصورت حسابونو
- ۸- انجام سريع ومثمر عمليات نفت وگاز درمطابقت با معيارهاي قبول شده در صنعت پتروليم وتهييه وتدارک افزار مواد تذخير ونصب آنها مطابق ستندردهاي بين المللي.
- ۹- رعايت قوانين ومقررات امور صحي، حفظ ايمني کار، حقوق بشر، استفاده از آب، حفاظت محيط زيست وحفاظت از اجتماعات متاثره.
- ۱۰- بررسي، تحقيق وارزيابي موضوعات مربوط، تاثيرات عمليات قرارداد نفت وگاز بالای محيط زيست وشرايط اقتصادي - اجتماعي اشخاص.
- ۱۱- فراهم نمودن زمينه جهت بازرسي وکنترول نماينده دولت از امور

عمليات نفت و گاز،
دفاتر حسابات، گزارش ها
و صورت حسابات.

۱۲- قراردادی مکلف است، به
مصرف خویش تکنالوژی،
سرمایه، تجهیزات، ماشینری
وسایر ضروریات لازم را برای
عمليات نفت و گاز در ساحه
قرارداد آماده نماید، در صورت
عدم کشف تجارتي، مصارف
قراردادی از طرف وزارت معادن
قابل جبران نمی باشد.

۱۳- قراردادی مکلف است
تمام خطرات احتمالی ناشی
از عمليات نفت و گاز را متقبل
گردیده، خسارات وارده را طبق
احکام این قانون جبران نماید.

۱۴- فراهم نمودن تضمین
مالی جهت مطابقت آن
با مکلفیت هایش در
برابر دولت مطابق شرایط
قرارداد عمليات نفت

خچه دولت داستازی
دخپړنې او کنترول لپاره،
دزمینې برابرول.

۱۲- قراردادی مکلف دی
دقرارداد په ساحه کې دنفټو اوگاز
دعملياتو لپاره تکنالوژي، پانگه،
ماشینري، تجهیزات او نور لازم
ضرورتونه په خپل لگښت چمتو
کړي، دسوداگریز نه کشف په
صورت کې، دقراردادی لگښتونه
دکانونو وزارت لخوا
دجبران وړندي .

۱۳- قراردادی مکلف دی
دنفټو اوگاز له عملياتو څخه راپیدا
شوي ټول احتمالي خطرونه ومني،
اووښتي زیانونه ددې قانون
دحکمونو مطابق جبران کړي.

۱۴- د نفټو او گاز دعملياتو
دقرارداد د شرایطو مطابق،
د دولت په وړاندې
دهغه له مکلفیتونو سره
د مطابقت لپاره د مالي تضمین

برابرول.

وگاز.

دشکایتونو دڅېړنې په اړه

اقدامات دولت در رابطه به

د دولت اقدامات

رسیدگی شکایات

څلور څلورېنتمه ماده :

ماده څهل و چهارم :

دولت کولای شي د نفتو اوگاز د عملیاتو په اړه د (صدمې، زیان، ضایعاتو چې دقراردادې، دوه یم قراردادې، یا وکیل، کارکونکو اودهغو داستازو د عمل یا تېروتنو له امله د نفتو او گاز عملیاتو په بهیر کې منځ ته راځي د درېیم اړخ (طرف) حقیقي یا حکمي اشخاصو دادعا په صورت کې، دقانون د حکمونو مطابق لازم اقدامات وکړي.

دولت می تواند در مورد ادعای اشخاص حقیقي یا حکمي طرف سوم مبنی بر صدمه، خساره و ضایعات ناشی از عمل یا اشتباهات قراردادی ، قراردادی دست دوم ، وکیل قانونی، کارکنان یا نمایندگان آنها که در جریان عملیات نفت وگاز بوجود میآید طبق احکام قانون اقدامات لازم نماید.

د نفتو او گاز(هایدروکاربونونو)

شرایط عملیات صنایع

د صنایعو د عملیاتو شرایط

نفت و گاز (هایدروکاربن ها)

پنځه څلورېنتمه ماده :

ماده څهل و پنجم:

ددې قانون اود ژوند چاپیریال د قانون د حکمونو له په پام کې نیولو سره، د نفتو او گاز عملیات تر دغو شرایطو لاندې صورت مومي:

عملیات نفت وگاز بانظر داشت احکام این قانون و قانون محیط زیست تحت شرایط ذیل صورت می گیرد:

- ۱- له ککړتيا، حيواناتو، نباتاتو او الوتونکو ته له زيان رسولو څخه مخنيوی اود نفتو او گاز په صنايعو کې منل شوو ستندردونو ته په پام سره د ژوند چاپيريال ساتنې په منظور، هڅه .
- ۲- لدې څخه ډاډ ترلاسه کول چې د نفتو او گاز د عملياتو سرته رسول د اړوندو کارکوونکو او نورو اشخاصو روغتيا، سوکالي او هوساينې ته زيان نه رسوي .
- ۳- د نفت او گاز عمليات بايد په اغېزمنه او دقيقه توگه د نفتو او گاز د صنايعو د منل شوو ستندردونو پر بنسټ اجراء، لازم وسايل او تجهيزات د بين المللي ستندردونو په اساس نصب او مونتاژ شي.
- ۴- د کار بين المللي نورمونه، ټولنيز خونديتوب او د بشر حقوق په پام کې ونيول شي او له هېڅ ډول اجباري کار اود کم سن له
- ۱- جلوگیری از آلودگی و ضرر رساندن به حيوانات ، نباتات ، و پرندگان، وسعی به منظور حفاظت محیط زیست نظر به ستندردهای قبول شده صنایع نفت و گاز .
- ۲- حصول اطمینان ، مبنی بر اینکه انجام عملیات نفت و گاز به صحت، رفاه و آسایش کارکنان مربوط و سایر اشخاص صدمه وارد نمی نماید.
- ۳- عملیات نفت و گاز باید به صورت مؤثر و دقیق بر اساس ستندردهای پذیرفته شده صنایع نفت و گاز اجراء گردیده، وسايل و تجهيزات لازم را به اساس ستندردهای بين المللی نصب و منتاژ گردد.
- ۴- نورم های بين المللی کار، حفاظت اجتماعی و حقوق بشر مدنظر گرفته شده واز هېچ گونه کار اجباری و یا از کارگران

رسمي جریده

۱۳۸۷/۱۱/۲۰

مسلسل نمبر (۹۷۲)

کارگرانو څخه د نفتو او ګاز په
عملیاتو کې ګټه وانه خستل شي.

کم سن در عملیات نفت و ګاز
استفاده نه شود.

د ساحې پاکونه

پاکسازی ساحه

شپږ څلوېښتمه ماده :

ماده څهله و ششم:

د قرارداد دفسخ په حالاتو کې د
ودانیو او هغو وسایلو چې له کاره
لوېدلي دي پاکول اود قرارداد
دساحې دپاکونې د عملیاتو سرته
رسول اود ساحې بې خطرې کول
دقراردادي په غاړه دي .

پاکسازی ساختمانها و وسایلی
از کار افتاده داخل
ساحه قرارداد و بی خطر
ساختن ساحه درحالات
فسخ قرارداد بدوش قراردادی
می باشد.

د کارگرانو استخدامول

استخدام کارگران

اووه څلوېښتمه ماده :

ماده څهله وهفتم :

(۱) قراردادي مکلف دی
څو د نفتو او ګاز په خپله
پروژه کې افغان کارگران استخدام
او وروزي.

(۱) قراردادی مکلف است
تا در پروژه نفت و ګاز خویش
کارگران افغان را استخدام
و تربیه نماید.

(۲) د بهرني کارگر استخدام یوازې
په استثنایي حالت کې اود محدود
وخت لپاره جواز لري.

(۲) استخدام کارگر خارجی صرفاً
در حالت استثنای و برای مدت
محدود جواز دارد.

د کورنیو مالونو او خدمتونو

تدارک اموال و خدمات

تدارک

داخلي

اته څلوېښتمه ماده :

ماده څهله وهشتم :

در صورتی که اموال و خدمات افغانی از لحاظ کمیت، کیفیت و قیمت با اموال و خدمات وارداتی مشابه و همسان باشد قراردادی مکلف است اموال و خدمات افغانی را خریداری و تدارک نماید.

تعیین وکیل یا نماینده

مادهٔ چهل و نهم :

هرگاه قراردادی مقیم افغانستان نبوده یا دفتر مرکزی آن در خارج قرار داشته باشد در این صورت مکلف است وکیل و یا نمایندهٔ خویش را با آدرس حقوقی معرفی نماید.

تهیه مواد نفت و گاز

به دولت

مادهٔ پنجاهم :

هرگاه دولت برای رفع نیازمندی های داخلی خویش به نفت و گاز ضرورت داشته باشد، قراردادی ها مکلف اند بر علاوه سهمیه مربوط، مقدار

به هغه صورت کې چې افغاني مالونه او خدمتونه دکمیت، کیفیت او بیې له نظره له وارداتي مالونو او خدمتونو سره ورته او یوشان وي، قراردادي مکلف دی افغاني مالونه او خدمتونه وپيري اوتدارک یې کړي.

دوکیل یا استازی ټاکل

نهه څلوېښتمه ماده :

که چېرې قراردادي په افغانستان کې مېشت نه وي یا یې مرکزي دفتر په بهر کې قرار ولري، ایجابوي څو خپل قانوني وکیل یا استازی، له حقوقي آدرس سره معرفی کړي.

دولت ته د نفتو او گاز د موادو

برابرو

پنځوسمه ماده :

که چېرې دولت دخپلو کورنیو لگښتونو لپاره نفتو او گاز ته اړتیا ولري، قرارداديان مکلف دي، له اړوندې ونډې

مورد نیاز را بانظرداشت
حجم تولید شان ،
در بدل قیمت معینه
تهیه و بدسترس دولت
قرار دهند.

انتقال امتیاز قرارداد

ماده پنجاه و یکم:

قراردادی نمی تواند بدون تصویب
شورای وزیران و اجازه وزارت
معادن امتیاز قرارداد را به
شخص دیگر احاله ، رهن
یا انتقال دهد یا حقوق
و مکلفیت های مندرج آنرا واگذار
شود. این ماده در مورد
قراردادهای فرعی مندرج ماده
(۲۹) این قانون صدق نمی کند.

مطالب منضمه مندرج بر نامه

انکشافی پیشنهادی

ماده پنجاه و دوم :

(۱) در صورتی که کشف تجارتي
در ساحه قرارداد اکتشاف و تقسیم
تولید یا قبل از آغاز قرارداد خدمت

برسپره داریتیا و مقدار،
دهغوی د تولید د حجم له په پام کې
نیولو سره د ټاکلې بیې په بدل کې
برابر اود دولت په واک
کې ورکړي .

د قرارداد د امتیاز لېږدول

یو پنځوسمه ماده :

قراردادي نشي کولای د وزیرانو
شوري له تصویب اود کانونو د
وزارت له لیکلې اجازې پرته
قرارداد بل شخص ته احاله، رهن،
یا ولېږدوي یا په قرارداد کې درج
شوي حقوق او مکلفیتونه پرېږدي
دغه ماده په (۲۹) ماده کې د درج
شوو فرعي قراردادونو په هکله
صدق نه کوي.

په وړاندیز شوې انکشافی بر نامه

کې درج شوي منضمه مطالب

دوه پنځوسمه ماده :

(۱) په هغه صورت کې چې
سوداگریز کشف، د اکتشاف اود
تولید د وېش په ساحه کې یا د

وتقسیم تولید صورت گیرد، قراردادى مکلف است برنامه انکشافى را جهت منظوری به وزارت معادن ارایه نماید.

(۲) برنامه انکشافى پیشنهاد شده از طرف قراردادى حاوی مطالب ذیل می باشد:

۱- پلان حفاظت محیط زیست و منجمنت در رابطه به پلان انکشاف کشف تجارتى.

۲- پلان توقف و آغاز کار در رابطه به عملیات نفت و گاز ، ارزیابى محیط زیست شامل شرح ایکوسیستم (بوم شناسى) قبل از آغاز مرحله انکشافى تولیدى بشمول انواع حیوانات، نباتات و پرندگان منطقه، خاک، کیفیت هوا، آب های زیرزمینى وسطحى و منظره زیست بوم ها.

۳- تاثیر عملیات نفت و گاز بالای

خدمت اود تولید د ویش د قرارداد له پیل دمخه صورت ومومي، قراردادى مکلف دى پرمختیایى برنامه د منظوری لپاره د کانونو وزارت ته وړاندې کړي.

(۲) دقراردادى لخوا وړاندیز شوې انکشافى برنامه دلاندى مطالبو لرونکى وي :

۱- دسوداگریز کشف دپرمختیا دپلان په اړه دژوند چاپیریال ساتنې اومنجمنت پلان .

۲- دتولیدی پرمختیایى پړاو له پیل دمخه دفتو اوگاز دعملیاتو، د ډول ډول حیواناتو، نباتاتو اودسیمې دالتونکو، خاورې، د هوا دکیفیت، ترخمکې لاندى اوپرمخ اوبو او دژوند ځایونو دمنظرې په شمول دایکوسیستم (بوم پیژندنې) پرشرحې مشتمل دژوند چاپیریال ساتنې دارزونې په اړه دکار ددرولو او پیل پلان.

۳- دسیمې پر اوسېدونکو باندى

- دنفټو او ګاز د عملیاتو اغېزه .
- ۴- د ژوند چاپیریال د ساتنې، دککړتیا د لرې کولو یا کمولو او زیان موندونکو خلکو ته د زیان د جبران لارې چارې، د ژوند چاپیریال د منجمنت په پلان کې شاملې دي.
- ۵- دکار د تعطیل یا پرېښودو، او دنفټو او ګاز د عملیاتو له امله اغېزمن شوي د ژوند چاپیریال د بیا رغونې او طبیعي حالت اودمخه وضعیت ته دهغه د بېرته راستنولو پلان .
- ۶- پرمختایي بودجه.
- ۷- د نفټو او ګاز د عملیاتو لپاره د احتمالي خطرونو د مدیریت د پلان په شمول، د کار د پیل پلان.
- ۸- د ډول ډول حیواناتو، نباتاتو اود سیمې د الوتونکو، خاورې، د هوا د کیفیت، ترڅمکې لاندې او پرمخ اوبو او د سیمې د اصلي حیه موجوداتو د ژوند د منظرې او هغو ساکنین منطقه .
- ۴- پلان منجمنت محیط زیست شامل پلانه‌ای طرق حفاظت محیط زیست، رفع یا کاهش آلودګی وجبران خساره به اهالی متضرر شده.
- ۵- پلان تعطیل وترک کردن کار و بازسازی محیط زیست متأثر شده بالاثر عملیات نفت و ګاز و اعاده آن به حالت طبیعی و وضعیت قبلی .
- ۶- بودجهٔ انکشافی.
- ۷- پلان آغاز کار به شمول پلان مدیریت خطرات احتمالی برای عملیات نفت و ګاز.
- ۸- ارزیابی محیط زیست شامل شرح ایکوسیستم (بوم شناسی) قبل از آغاز مرحلهٔ انکشافی تولیدی به شمول انواع حیوانات،

نباتات و پرندگان منطقه، خاک، کیفیت هوا، آبهای زیر زمینی و سطحی و منظره زیست موجودات حیه اصلی منطقه و تاثیراتیکه برنامه انکشافی پیشنهاد شده بالای محیط خواهد داشت.

رعایت دساتیر وضع شده

ماده پنجاه و سوم :

قراردادی مکلف است پلان مدیریت خطرات احتمالی را آماده ساخته، دستورالعمل ها و تدابیریکه به منظور جلوگیری و رفع خطرات عملیات نفت و گاز بالای اجتماعات متأثره، کارکنان و حفاظت محیط زیست از طرف وزارت معادن وضع گردیده، رعایت نماید.

پلان صحی و تحفظی

ماده پنجاه و چهارم :

قراردادی مکلف است پلان صحی، تحفظی (تخنیک بی خطر) را به شمول پلان عمل سریع و عاجل

اغیزو چپی و پراندیز شوې پرمختیایی برنامه به بی د ژوند پر چاپیریال باندې ولری، د تولیدی پرمختیایی پراو له پیل دمخه، د ایکوسیستم (بوم پیژندنې) د شرح په شمول، د ژوند چاپیریال ارزونه.

دوضع شوو دساتیرو په پام کې نیول

دری پنخوسمه ماده :

قراردادی مکلف دی احتمالی خطرونو د مدیریت پلان چمتو کړي او هغه دستورالعملونه او تدبیرونه چې پراغیزمنو شوو ټولنو، کارکوونکو اود ژوند پر چاپیریال ساتنې باندې دفتو او گاز د عملیاتو د خطرونو دمخنیوی اولرې کولو په منظور، دکانونو دوزارت لخوا وضع شوي دي، په پام کې ونیسي.

روغتیایی او ساتندوی پلان

څلور پنخوسمه ماده :

قراردادی مکلف دی دچتک اوبیرني متقابل عمل دپلان په شمول روغتیایی، ساتندوی د بی خطر

تخنیک پلان ترتیب او تطبیق کړي.

له پېښې څخه خبرتیا

پنځه پنځوسمه ماده :

(۱) قراردادي مکلف دی دنفټو

اوگاز د عملیاتو په وخت کې،

دمهمو او خطرناکو پېښو یا

قریب الوقوع خطرونو له رامنځته

کېدو څخه په ممکن لنډ وخت کې

دکانونو وزارت یا اړوندو سیمه ایزو

دولتي ادارو ته خبر

ورکړي .

(۲) دکانونو وزارت مکلف دی

دمهمو پېښو یا قریب الوقوع

خطرونو د رامنځته کېدو په صورت

کې، دهغو دلرې کولو لپاره، بېرني

ترتیبات ونیسي .

(۳) د پېښو د پېښېدو یا نېردي

واقع کېدونکو خطرونو په صورت

کې، قراردادي مکلف ده، د

خطرونو د مخنيوي یا راکمولو لپاره

د خطرونو د لرې کولو خپل

تدابیري پلان ته په پام سره ممکن

متقابل ترتیب و تطبیق نماید.

اطلاع از حادثه

ماده پنجاه و پنجم :

(۱) قراردادی مکلف است

حین عملیات نفت و گاز

از بروز حوادث مهم

یا خطرات قریب الوقوع ، به اسرع

وقت ممکن به

وزارت معادن و یا ادارات

دولتي محلي مربوط ،

اطلاع دهد .

(۲) وزارت معادن مکلف است در

صورت بروز حوادث مهم

یا خطرات قریب الوقوع

جهت رفع آن تدابیر اتخاذ

نماید .

(۳) در صورت وقوع حوادث

یا خطرات قریب الوقوع،

قراردادی مکلف است تدابیر

ممکنه را نظر به پلان تدابیري رفع

خطرات خویش جهت جلوگیری

یا کاهش خطرات روی

تدبيرونه تر لاس لاندې ونيسي.

دست گيرد.

دژوند چاپپريال ساتنې

ديپارتمنت حفاظت محيط

ديپارتمنت

زيست

شپږ پنځوسمه ماده :

ماده پنجاه وششم:

دكانونو وزارت دژوند دچاپپريال دپارتمنت چې دكانونو دقانون په لسمه ماده كې د درج شوي حكم له په پام كې نيولو سره رامنځته شوي دي، دژوند دچاپپريال له ادارې سره په همكاري كې دلاندې دندو او مسؤوليتونو لرونكي دي :

ديپارتمنت حفاظت محيط زيست وزارت معادن بانظر داشت حكم مندرج ماده دهم قانون معادن ايجاد گرديده است، درهمكاري با اداره ملي حفاظت محيط زيست داراي وظايف ومسؤوليت هاي ذيل مي باشد :

۱- دژوند دچاپپريال ساتنې په منظور دسلا وركول .

۱- ارائه مشوره به منظور حفاظت محيط زيست .

۲- د ژوند چاپپريال ساتنې ، دژوند چاپپريال د منجمنت دپلان دكار د درولو او پرېنودو د ژمنو په هكله تخنيكي څېړنه او ارزونه .

۲- بررسي وارزيابي تخنيكي تعهدات درمورد حفاظت محيط زيست ، پلان منجمنت محيط زيست و تعطيل كار و واگذاري .

۳- د اړوندو تقنيني سندونو دحكمونو او په قرارداد كې د درج شوو شرايطو مطابق، دقراردادي په واسطه دژوند چاپپريال ساتنې له اړوندو موضوعگانو

۳- نظارت از رعايت موضوعات مربوط به حفاظت محيط زيست توسط قراردادي طبق احكام اسناد تقنيني مربوط وشرايط مندرج

خنه خارنه .

قرارداد.

۴- د ژوند چاپیریال ساتنې په هکله د نفتو او ګاز د عملیاتو په ترڅ کې د نفتو او ګاز (هایدروکاربونونو) د مقرراتو په پام کې نیولو ته توجه.

۴- توجه به رعایت مقررات نفت وګاز حین عملیات نفت وګاز (هایدروکاربن ها) در مورد حفاظت محیط زیست.

د موافقې رامنځته کېدل

ایجاد توافق

اووه پنځوسمه ماده :

ماده پنجاه وهفتم:

که چېرې د نفتو او ګاز (هایدروکاربونونو) د (زېرمې) په ساختمان کې د څو قراردادونو ساحه شامله وي، اړوند قرارداديان کولای شي د نفتو او ګاز عملیات یو د بل په همکارۍ تنظیم کړي، هغه موافقه چې تر هغې لاندې ګډ عملیات صورت مومي، باید په ممکن لڼدو وخت کې د کانونو د وزیر په منظوری ورسېږي. په هغه صورت کې چې قرارداديان، په ټاکلي وخت کې موافقې ته ونه رسېږي، د کانونو وزارت پدې هکله تصمیم نیسي.

هر ګاه ساختمان (ذخیره) نفت وګاز (هایدروکاربن ها) شامل ساحه چند قرارداد باشد، قراردادی های مربوط می توانند عملیات نفت وګاز را به موافقه همدیگرتنظیم نمایند. موافقت ایکه تحت آن عملیات متشرك صورت می گیرد، باید به اسرع وقت ممکنه به منظوری وزارت معادن برسد. در صورتی که قراردادی ها، در موعد معینه به موافقه نرسند، وزارت معادن در زمینه تصمیم اتخاذ می نماید .

د جیولوجیکي، جیوفزیکي او جیوشیمیکي خدمتونو قراردادونه

قراردادی های خدمات جیولوجیکي، جیوفزیکي و جیوشیمیکي

(درېم ډول قرارداد)

اته پنځوسمه ماده :

(۱) دولت کولای شي دهغو معلوماتو داخستلو لپاره چې پرېنستې يې خپلې تفحصاتي پالیسي ترتیبوي، د جیولوجیکي، جیوفزیکي او جیوشیمیکي خدمتونو په قراردادونو کې شامل شي.

(۲) درېم ډول قرارداد، په یوه ټاکلې ساحه کې د سروې، جیولوجیکي، جیوفزیکي او جیوشیمیکي ازمېښتونو او کتنو د اجراء حق سپاري، پدې شرط چې ټاکل شوي ساحه پدې منظور د لومړي او دوه یم ډول قراردادونو د ساحې په دننه کې نه وي.

(۳) قراردادي، تر درېم ډول قرارداد لاندې مکلف دی، د کار د پرمختګ په هکله د کانونو وزارت ته رپوټ ورکړي، د دغه شان سروې گانو، ازمېښتونو او کتنو په

(قرارداد نوع سوم)

ماده پنجاه و هشتم :

(۱) دولت می تواند جهت اخذ معلوماتیکه بر اساس آن پالیسی های تفحصاتی خویش را ترتیب می نماید، داخل قراردادهای خدمات جیولوجیکي، جیوفزیکي و جیوشیمیکي گردد.

(۲) قرارداد نوع سوم، حق اجرای سروی، آزمایش و مطالعات جیولوجیکي، جیوفزیکي و جیوشیمیکي را در یک ساحه تعیین شده تفویض می نماید، مشروط بر اینکه ساحه تعیین شده بدین منظور در داخل ساحه قراردادهای نوع اول و دوم نباشد.

(۳) قراردادی تحت قرارداد نوع سوم مکلف است درمورد پیشرفت کار به وزارت معادن راپور داده معلومات بدست آمده در نتیجه

همچو سروی ها، آزمایشات یا مطالعات را مطابق مقررہ نفت و گاز (هایدروکاربن ها) در اختیار وزارت معادن بگذارد.

مالکیت معلومات

ماده پنجاه ونهم :

(۱) هرگونه معلومات که بر اساس قرارداد نوع سوم جمع آوری می شود، ملکیت دولت است، شرایط نحوه استفاده از امتیازات در رابطه به معلومات مذکور در مقررہ نفت و گاز (هایدروکاربن ها) و قرارداد مربوط تعیین می گردد. قراردادی مکلف است هر زمانیکه امتیاز مربوط به معلومات جیولوجیکی، جیو فزیکی و جیوشیمیکی را مورد استفاده قرار می دهد، به وزارت معادن اطلاع دهد.

(۲) قراردادی می تواند معلومات جمع آوری شده در جریان

پایله کی لاسته راغلی معلومات، د نفتو او گاز (هایدروکاربنونو) د مقررې مطابق، دکانونو وزارت په واک کې ورکړي.

د معلوماتو مالکیت

ننه پنخوسمه ماده :

(۱) هر ډول معلومات چې د درېیم ډول قرارداد پربنسټ راټولېږي، د دولت ملکیت دی، د نوموړو معلوماتو په اړه له امتیازونو څخه د گټې اخستنې شرایط او ډول د نفتو او گاز (هایدروکاربنونو) په مقررہ او اړوند قرارداد کې ټاکل کېږي، قراردادي مکلف دی هر کله چې په جیولوجیکي، جیوفزیکي او جیوشیمیکی معلوماتو پورې اړوند امتیاز تر گټې اخستنې لاندې نیسي، د کانونو وزارت ته خبر ورکړي.

(۲) قراردادي کولای شي د نفتو او گاز د عملیاتو په بهیر کې راټول

عمليات نفت وگاز را آزادانه انتقال دهد، مشروط بر اینکه نظر به لزوم دید وزارت معادن اصل معلومات یا در مورد نمونه های احجار، مایعات یا سایر نمونه ها، بخش قابل استفاده نمونه اصلی هم به شکل فزیکي و هم بشکل الکترونيکی در داخل افغانستان حفظ شود.

شوي معلومات په ازادۍ سره ولېږدوي، پدې شرط چې د کانونو د وزارت د لږومديد له مخې د احجارو، مایعاتو د نمونو یا نورو نمونو په هکله اصل معلومات، د اصلي نمونې د گټې اخستې وړ برخه هم په فزیکي ډول او هم په الکترونيکي ډول د افغانستان په دننه کې وساتل شي.

فصل پنجم

پایپ لاین

شرایط اعمار و عملیات پایپ

لاین

ماده شصتم:

(۱) احداث پایپ لاین، پمپ استیشن، تانک و وال ذخیره گاه و انتقالات نفت وگاز تحت قرارداد عملیات پایپ لاین و صدور جوازنامه مربوط صورت گرفته

پنجم فصل

نل لیکه (پایپ لاین)

د نل لیکې د جوړولو او

عملیاتو شرایط

شپږمه ماده:

(۱) د نل لیکې، پمپ استیشن، تانک او زېرمه ځای د وال جوړول اود نفتو او گاز لېږدونې دنل لیکې د عملیاتو تر قرارداد لاندې اود اړوند جواز لیک په صادرېدو سره صورت مومي. د نل لیکو د جوړولو

می تواند. شرایط و مقررات اعمار و عملیات پایپ لاین ها و تسهیلات مربوط به شمول دیزاین، تعیین مسیر و امور تحفظی آن در قرارداد پایپ لاین و مقررہ نفت و گازها (هایدروکاربن ها) تنظیم می گردد.

(۲) عقد قرارداد و صدور لایسنس جداگانه برای احداث و عملیات پایپ لاین و اجزای متمم آن در صورتی که چنین اجزای متمم آن در حیطه قراردادهای نوع اول و دوم صورت بگیرد، لازم نیست، مشروط بر اینکه شرایط احداث و عملیات چنین پایپ لاین و تسهیلات مربوط آنکه در فوق ذکر شده است به شمول مشخصات دیزاین، تعیین مسیر، حق راه، امور تحفظی و تمام معلومات مربوط آن در برنامه انکشافی

او عملیاتو شرایط او مقررات او د پیزاین د تگلوری د تاکلو او هغو د ساتنیزو چارو په شمول اړوندې اسانتیاوې، د نل لیکې په قرارداد او نفتو او گاز (هایدروکاربونونو) په مقررہ کې تنظیمېږي.

(۲) دنل لیکې د جوړولو او عملیاتو او هغو د متمم د اجراء لپاره، په هغه صورت کې چې د غه شان اجزآت د لومړي او دوه یم ډول قرارداد په دایره کې صورت ومومي، د جلا قرارداد عقدول او لایسنس صادرول لازم ندي، پدې شرط چې د دغه ډول نل لیکې د جوړولو او عملیاتو شرایط او اړوندې اسانتیاوې، هغسې چې پورته یاد شويدي، د پیزاین د مشخصاتو، د تگلوري د تاکلو، د لارې د حق، ساتنیزو چارو او په هغو پورې د اړوندو ټولو معلوماتو په شمول په پرمختیایي برنامه کې

توضیح شوي او ددې قانون
د حکمونو مطابق د کانونو
وزارت منظوری ته رسېدلي
دي.

توضیح شده و مطابق
احکام این قانون به منظوری
وزارت معادن رسیده
باشد.

ترانسپورتي حق الاجرت او

شرایط

یوه شپېتمه ماده :

(۱) ترانسپورتي اوله نل لیکې څخه
دگټې اخستې دحق الاجرت اندازه
دکانونو وزارت لخوا ټاکل کېږي .
(۲) هغه شخص چې ددې قانون او
اپړوندې مقرري د حکمونو مطابق یې
نل لیکه جوړه کړې او دولت یا نور
قراردادیان ددغې نل لیکې له لارې
د خپلو نفتو او گاز دلېږدولو په منظور
اړتیا ولري، پدې صورت کې دنل
لیکې د مالک د اجازې اخستل حتمي
دي، د مالک دنه توافق په
صورت کې دکانونو وزارت
له نل لیکې څخه دگټې
اخيستي په هکله دنل لیکې مالک
قراردادي د مکلفیتونو له په پام کې

شرایط وحق الاجرت

ترانسپورتي

ماده شصت ویکم:

(۱) اندازه حق الاجرت ترانسپورتي
واستفاده از پایپ لاین از طرف
وزارت معادن تعیین می گردد .
(۲) شخصی که طبق احکام
این قانون ومقررره مربوط ،
پایپ لاین را احداث نموده دولت
یا سایر قراردادی ها
به منظور انتقال نفت و گاز
خویش از طریق این پایپ لاین
نیاز داشته باشند در این صورت ،
کسب اجازه مالک پایپ لاین
حتمي می باشد، در صورت عدم
توافق مالک ، وزارت معادن
در مورد استفاده از پایپ لاین
بانظر داشت مکلفیت های قراردادی

رسمي جريده

۱۳۸۷/۱۱/۲۰

مسلسل نمبر (۹۷۲)

نيولو سره، مقتضي
تصميم نيسي .

مالڪ پايپ لائن، تصميم مقتضي
اتخاذ مي نمايد .

شپڙم فصل

د نفتو اوگاز پرعائداتو باندې
ماليات

فصل ششم

ماليات بر عايدات نفت
وگاز

حسابي چاري

دوه شپيتمه ماده :

قرارداديان مكلف دي دخپلو
محاسباتو اړوندي چاري، دنړيوالو
محاسباتي ستندردونو (IAS)
مطابق سرته ورسوي .

امور حسابي

ماده شصت و دوم:

قراردادي ها مكلف اند امور
حسابي مربوط خویش را مطابق
ستندردهای محاسباتی بین المللی
(IAS) تنظيم نمايند .

د مالياتو ورکړه

دري شپيتمه ماده :

(۱) قرارداديان مكلف دي پرخپلو
عايداتو باندې ماليات، ټكسونه
اوگمركي عوارض، داروندو قوانينو
دحكمونو مطابق وركړي .

پرداخت ماليات

ماده شصت و سوم:

(۱) قراردادي ها مكلف اند ماليات
برعايدات، تكس ها وعوارض
گمركي خویش را طبق احكام
قوانين مربوط تاديه نمايند .

(۲) دقرارداديانو دملاتر په منظور،
دكانونو وزارت كولاى شي دمالياتي
ثبات اودټكسونو اود هغو دعوارضو
په هكله مالي ډاډگبرني دنافذه قانون

(۲) وزارت معادن مي تواند
به منظور حمايت قراردادي ها
اطمينانیه های مالی را در مورد
ثبات مالياتي و تكس ها وعوارض

رسمي جریده

۱۳۸۷/۱۱/۲۰

مسلسل نمبر (۹۷۲)

دحکمونو مطابق اودمالي وزارت
په تفاهم سره په پام کې ونيسي .

حق الامتياز (رويالتي گاني)

څلور شپېتمه ماده :

(۱) قرارداديان مکلف دي د نفتو او گاز (هايډروکاربونونو) د مقررې اود لومړي او دوه يم ډول قراردادونو مطابق د نفتو او مایع گاز او طبيعي گاز د توليداتو رويالتي گاني ورکړي .

(۲) د نفتو او مایع گاز او طبيعي گاز د رويالتي مقدار، دتوليد شوو نفتو او گاز دمقدار له وضع کولو وروسته چې دتوليدي عملياتو دسرته رسولو لپاره لگېږي، دکانونو وزارت د وړانديز پر بنسټ، دوزيرانو دکمېسيون لخوا ټاکل کېږي .

دځمکې د سطح حق الاجاره

پنځه شپېتمه ماده :

(۱) قراردادي، مالک يا متصرف ته ترخپلې گټې اخستنې لاندې دځمکې دسطح دکرايي په ورکولو

آن مطابق احکام قانون نافذه و
باتفاهم وزارت ماليه در نظر بگيرد.

حق الامتياز (رويالتي ها)

ماده شصت وچهارم :

(۱) قراردادی مکلف است رويالتي های توليدات نفت وگاز مایع وگاز طبيعي را طبق مقررره نفت وگاز (هايډروکاربن ها) ومندرجات قراردادهای نوع اول و دوم تاديه نمايد.

(۲) مقدار رويالتي نفت وگاز مایع وگاز طبيعي بعد از وضع مقدارنفت وگاز توليد شده که جهت انجام عمليات توليدي به مصرف ميرسد، به اساس پيشنهاد وزارت معادن ازطرف کمیسیون وزراء تعيين می گردد .

حق الاجاره سطح زمین

ماده شصت وپنجم:

(۱) قراردادی مکلف به پرداخت کرایه سطح زمین مورد استفاده خود به مالک یا متصرف

می باشد.	مکلف دی .
(۲) کرایه فی هکتار سطح زمین در مقررہ نفت و گاز (هایدروکاربن) تعیین می گردد .	(۲) دځمکې دسطح دیو هکتار کرایه د نفتو او گاز (هایدروکاربنونو) په مقررہ کې ټاکل کېږي .
(۳) فیس ها ، روپالتي ها وکرایه سطح زمین از طرف وزارت معادن جمع آوری وب حساب معینه واردات دولت تحویل بانک می گردد.	(۳) فیسونه، روپالتي اود ځمکې دسطح کرایه، دکانونو دوزارت لخوا راټوله اود دولت د وارداتو په ټاکلي حساب بانک ته تحویلېږي.

فصل هفتم احکام نهائی

تخلفات

ماده شصت و ششم:

(۱) هرگاه حین بررسی قرارداد
معلومات مزور یا فریبده یا خلاف
حقیقت از طرف قراردادی ارایه
گردد و یا اینکه قراردادی معلومات
را نزد خویش پنهان نگهدارد،
وزارت معادن می تواند از
قراردادی معلومات مورد
نیاز را مطالبه نماید.

اووم فصل وروستني حکمونه

سرغړونې

شپږ شپږمه ماده :

(۱) که چېرې دقرارداد
دڅېړنې په وخت کې،
قراردادي مزور (ساختگي)
یا تېراېستونکي یا
دحقیقت خلاف معلومات
وړاندې یا داچې دقرارداد
له موادو څخه په مکرر
ډول سرغړونه وکړي ،

دکانونو وزارت کولای شي له قراردادي څخه د اړتیا وړ معلومات وغواړي، په هغه صورت کې چې قراردادي قناعت بڼونکی ځواب وړاندې نکړی شي، قرارداد د واکمنې مرجع لخوا فسخ کېږي او دولت د هغه زیان چې له قرارداد څخه د سرغړونې په پایله کې یې صورت موندلی د جبران د ترلاسه کولو مستحق دی .

(۲) دکانونو وزارت مکلف دی د قرارداد د فسخ قانع کوونکي دلایل خپاره کړي او کاپي یې قراردادي ته واستوي. پدې صورت کې قراردادي ته ورکړل شوي حقوق او امتیازونه تعلیق کېږي، اړونده ساحه او وړاندې شوي تضمینونه په دولت پورې اړه مومي .

(۳) ددې قانون له حکمونو څخه د سرغړونې او نقض په اړه په

در صورتی که قراردادی جواب قناعت بخش ارائه کرده نتواند، معلومات ارائه شده کافی نباشد و معلومات دهی غلط یا عدم معلومات دهی سبب تخلف از مواد قرارداد باشد، قرارداد از طرف مرجع ذیصلاح فسخ می گردد و دولت مستحق دریافت جبران خساره که در نتیجه تخلف از قرارداد صورت گرفته، می باشد.

(۲) وزارت معادن مکلف است دلایل مقرر فسخ قرارداد را نشر و کاپی آنرا به قراردادی ارسال نماید. در این صورت حقوق و امتیاز اعطاء شده به قراردادی تعلیق گردیده ساحه مربوط و تضمینات ارایه شده به دولت تعلق می گیرد.

(۳) موارد مربوط به جریمه و جبران خساره در رابطه

به تخلفات ونقض احكام
اين قانون در مقررره
تثبيت مي گردد .

(۴) هرگاه قراردادی به فسخ
قرارداد، پرداخت جبران خساره
يا جریمه نقدي مندرج اين
قانون قناعت نداشته باشد موضوع
غرض حل وفصل به حکمیت
تجارتی يا محکمه ذيصلاح
احاله می گردد.

(۵) هرگاه قراردادى از
قرارداد تخلف نماید
وتخلف آن بالای محیط زیست يا
صحت کارکنان يا جوانب
سوم تاثيرات سوء داشته
باشد، وزارت معادن
می تواند عملیات نفت و
گاز مربوط را برای
مدت که بیشتر از شش
ماه نباشد به حالت تعلیق
در آورد.

(۶) تخلف از مواد قرارداد توسط

جریمه اودزیان په جبران پورې
اړوند موارد په مقررره کې
تثبيتېږي .

(۴) که چېرې قراردادي په فسخ
يا پدې قانون کې درج دزیان
دجبران اونقدي جریمې په
ورکړه قناعت ونلري، موضوع
دحل اوفصل په غرض سوداگريز
حکمیت يا واکمنې محکمې ته
احاله کېږي .

(۵) که چېرې قراردادي له
قرارداد څخه سرغړونه وکړي او
د هغه سرغړونه د ژوند
پرچاپېريال يا پر کارکونکو يا
درېمو اړخونو باندې ناوړه
اغېزه ولري، د کانونو وزارت
کولای شي د اړوندو نفتو او
گاز عملیات د هغې مودې لپاره
چې له شپږو میاشتو څخه زیاته
نه وي، د تعلیق په حالت کې
راولي.

(۶) له اړخونو څخه د هر یوه په

واسطه د قرارداد له موادو څخه سرغړونه، مقابل لوری قادر وي څو د زیان د جبران غوښتنه وکړي. (۷) که چېرې قراردادي په جدي او مکرره توګه د قرارداد له موادو څخه سرغړونه وکړي، قرارداد د واکمني مرجع لخوا فسخ کېږي او دولت د هغه زیان چې له قرارداد څخه د سرغړونې په پایله کې یې صورت موندلی دی، د جبران مستحق دی.

(۸) د کانونو وزارت واک لري، لدې قانون څخه په سرغړونې پورې اړوندې جریمې د نفتو او ګاز (هایدروکاربونونو) په مقررې کې ټاکلو شوو شرایطو ته په پام سره، وضع کړي. (۹) د ژوند چاپیریال له قانون څخه په سرغړونو پورې اړوندې جریمې، دنوموړي قانون او اړوندو مقررو مطابق ټاکل کېږي.

(۸) وزارت معادن صلاحیت دارد جریمه های مربوط به تخلف از این قانون را نظر به شرایط تعیین شده در مقررې نفت و ګاز (هایدروکاربن ها) وضع نماید. (۹) جریمه های مربوط به تخلفات از قانون محیط زیست مطابق قانون مربوط و مقررې های آن تعیین می گردد.

داسعارو لېږدول

اووه شپيتمه ماده :

قراردادي دهبواد دبانكي تقينبي سندونو په تطبيقولو مكلف دي، دمالياتو دوركړې، دمالي وجايبو اود دولت دنورو مطالباتو دتعميل په صورت كې، كولاى شي لاندې فعاليتونه سرته ورسوي :

۱- دنفتمو اوگاز دعملياتو داجراء په منظور داسعارو واردول .

۲- دنفتمو اوگاز دعملياتو دتمويل لپاره دپورونو دوركولو اود نفتمو اوگاز دعملياتو دارينو ماشين آلاتو اوتجهيزاتو دبرابروونكو دپيسو دوركړې په غرض، بهرته داسعارو لېږدول .

۳- دنفتمو اوگاز له عملياتو څخه درامنځته شوو سهامو دگټې اونورو گټو دوركړې لپاره بهرته سهم لرونكو ته داسعارو لېږدول .

۴- دبهرنيو پانگو داسعارو لېږدول چې دنفتمو اوگاز په چارو كې پانگه اچونه شوې وي .

انتقال اسعار

ماده شصت وهفتم:

قراردادى مكلف به تطبيق اسناد تقينبي بانكى كشور بوده ، درصورت تاديه ماليات، تعميل وجايب مالى وساير مطالبات، دولت مى تواند فعاليت هاى ذيل را انجام دهد:

۱- ورود اسعار به منظور اجراى عمليات نفت وگاز .

۲- انتقال اسعار به خارج كشور براى تاديه قروض جهت تمويل عمليات نفت وگاز وتاديه پول تهيه كننده گان ماشين آلات وتجهيزات ضرورى عمليات نفت وگاز .

۳- انتقال اسعار به سهم داران به خارج ، براى پرداخت مفاد سهام وسايرمنفعت هاى ناشى از عمليات نفت وگاز .

۴- انتقال اسعار سرمايه هاى خارجى كه در امور نفت وگاز سرمايه گذارى شده باشد .

۵- انتقال پول اسعاری ، دارایی ها و مایملکی که ناشی از فروش دارایی های قراردادی یا جبران خساره مربوط سرمایه گذاری خارجی بدست آمده باشد.

۶- خریداری آزادانه پول افغانی یا اسعار مطابق نرخ مارکیت اسعار .

۷- داشتن حساب بانکی به پول افغانی یا اسعاری یا هردو در افغانستان.

۸- داشتن حساب بانکی به اسعار در خارج افغانستان مطابق اسناد تقنینی افغانستان بانک.

استملاک

ماده شصت و هشتم :

(۱) امتیازات قراردادی تحت قرارداد عملیات نفت و گاز، ملکیت های قراردادی و سهم قراردادی که مطابق قرارداد مستحق آن می باشد، به صورت مستقیم

۵- دهغو اسعاری پیسو، شتمنیو اومایملک لېږدول چې د قراردادي د شتمنیو له پلورنې یا د بهرنۍ پانگې اچونې دارونډو زیانونو له جبران څخه لاسته راغلې وي .

۶- داسعارو دمارکېټ دنرخ مطابق دافغانی پیسو یا اسعارو آزادانه رانیول .

۷- په افغانستان کې په افغانی یا اسعاری پیسو یا په دواړو، دبانکي حساب لرل .

۸- د دافغانستان بانک دتقنیني سندونو مطابق، له افغانستان څخه په بهر کې په اسعارو باندې دبانکي حساب لرل .

استملاک

آه شپېتمه ماده :

(۱) د نفتو او گاز د عملیاتو تر قرارداد لاندې امتیازونه، د قراردادي ملکیتونه او د قراردادي ونډه چې د قرارداد مطابق د هغو مستحق دی، په مستقیمه یا غیر

مستقیمه توگه نه استملاک کېږي، خو داچې دقانون دحکمونو اود عامه ایجاباتو د اړتیا مطابق وي.

(۲) دولت داستملاک په وخت کې، د قراردادي د زیان جبران، د نافذه قوانینو او بین المللي معیارونو مطابق ورکوي. قراردادي ته د زیان د جبران ورکړه، په معتبرو او تبادلې وړ اسعارو صورت مومي.

د دولت د کار کوونکو د تطمیع

منع

نهه شپېتمه ماده :

قراردادي یابل هېڅ شخص نشي کولای په مستقیم یا غیر مستقیم صورت، دافغانستان د دولت کارکوونکو د هغو ثالث شخص ته پاداش، بخشش، حق الزحمه، مالي وجوه یا د مادي او معنوي ارزښت لرونکی بل شي دقرارداد د امتیاز، جواز لیک او پدې برخه کې دنورو اسانتیاوو ورکولو ته

یا غیر مستقیم استملاک نمی گردد، مگر اینکه طبق احکام قانون وایجابات ضرورت عامه باشد.

(۲) دولت حین استملاک، جبران خساره قراردادی را مطابق قوانین نافذه و معیارهای بین المللی می پردازد. تادیه جبران خساره برای قراردادی به اسعار معتبر و قابل تبادل صورت می گیرد.

منع تطمیع کارکنان

دولت

ماده شصت و نهم :

قراردادی و یا هېڅ شخص دیگری نمی تواند به عنوان پاداش، بخشش، حق الزحمه، وجوه یا هر شی دارای ارزش مادی و معنوی را بصورت مستقیم و یا غیر مستقیم به کارکنان دولت افغانستان یا شخص ثالث آنها به منظور وادار ساختن به اعطای

امتیاز قرارداد،، جوازنامه وسایر تسهیلات در زمینه پردازد. در صورت تخلف از این امر علاوه به تطبیق مجازات معینه قرارداد نیز فسخ می گردد.

دهغوی دار ایستلو په منظر ورکړي، پدې هکله دقراردادي هر ډول سرغړونه دمجازاتو پر تطبیق برسېره، دقرارداد د فسخ سبب هم کېږي .

دشخړو حل کول

اویایمه ماده :

(۱) په هغه صورت کې چې قراردادي کورنی حقیقی یا حکمی شخص وي، د دولت او قراردادي تر منځ هر ډول راپیدا شوي اختلافونه په کورنیو محاکمو کې حل او فصل کېږي.

(۲) په هغه صورت کې چې د قراردادي بهرنی حقیقی یا حکمی شخص وي .

ددولت او قراردادي ترمنځ د اختلافونو راپیدا کېدل په

حل اختلافات

ماده هفتادم :

(۱) در صورتی که قراردادی شخص حقیقی یا حکمی داخلی باشد، هرگونه اختلافات ایجاد شده میان دولت و قراردادی در محاکم داخلی حل و فصل می گردد.

(۲) در صورتی که قراردادی شخص حقیقی یا حکمی خارجی باشد.

بـرـوز اختلافات بین دولت و قراردادی

مطابق شرایط مندرج
قرارداد حل
وفصل می گردد.

هرگاه اختلاف بین دولت
و قراردادی حل و فصل شده نتواند،
رسیدگی به آن از طریق مرکز
بین المللی حل اختلافات
سرمایه گذاری (ICSID)
بانظرداشت کنوانسیون حل
منازعات سرمایه گذاری بین دول و
اتباع سایر کشورها مؤرخ (۱۸)
مارچ سال (۱۹۶۵) میلادی
صورت می گیرد.

(۳) هرگاه حل اختلاف از
طریق مرکز بین المللی
حل اختلافات سرمایه گذاری
(ICSID) ممکن نباشد
یا قراردادی ترجیح دهد
تا حکمیت از طریق کمیسیون
سازمان ملل متحد برای
قانون تجارت
بین المللی یوان سیترا

قرارداد کی د درج شوو
شرایط مطابق حل او
فصل کیږي.

که چېرې د دولت او قراردادي ترمنځ
شخړه حل او فصل نشي، دهغې څېړنه
د میلادی ۱۹۶۵ کال د مارچ د (۱۸)
نېټې د دولتونو او نورو هېوادونو د اتباعو
ترمنځ د پانګې اچونې
د شخړو د حل د کنوانسیون له
په پام کې نیولو سره، د پانګې
اچونې د اختلافونو حل د نړیوال
مرکز (ICSID) له لارې
صورت مومي .

(۳) که چېرې دا اختلاف
حل د پانګې اچونې د نړیوال
مرکز (ICSID) له لارې
ممکن نه وي یا قراردادی
ترجیح ورکړي څو
حکمیت د یوان سیترا
(UNCITRAL) د نړیوالې
سوداګرۍ د قانون لپاره د ملګرو
ملتنو د سازمان د کمیسیون یا کوم بل

(UNCITRAL) یا کددام حکمیت دیگر یا پروسیجر دیگر حل منازعات که وزارت معادن و قـراردادی به آن موافقه نماید، حل و فصل گردد در اینصورت حکومت در مورد ارایه اختلاف به (UNCITRAL) مطابق مقررات میانجیگری (UNCITRAL) (۱۹۷۶) موافقه می نماید.

(۴) هرگاه منافع مالکیت قرارداد بیشتر از (۲۵) فیصد متعلق به سرمایه گذار خارجی باشد، قـراردادی به حیث تبعه خارجی تلقی گردیده و اختلاف مطابق جزء (۱) ماده بیست و پنجم کنوانسیون مرکز بین المللی حل اختلافات سرمایه گذاری (LCSID) حل و فصل می گردد. (۵) هرگاه منافع مالکیت قرارداد

حکمیت یا دشخرو دحل دکوم بل پروسیجرله لارې چې دکانونو وزارت اوقراردادي ورسره موافقه وکړي، حل اوفصل شي، پدې صورت کې حکومت (UNCITRAL) ته دااختلاف دحل دوراندې کولو په هکله، دمنځگړیتوب دمقرراتو (UNCITRAL) (۱۹۷۶) مطابق، موافقه کوي.

(۴) که چېرې دقرارداد دمالکیت په سلو کې له (۲۵) څخه زیاتې گټې په بهرنی پانگه اچوونکي پورې اړه ولري، قـراردادي دبهرني تبعه په توگه گڼل کېږي او اختلاف د(LCSID) دپانگې اچوونې دااختلافونو دحل دنړیوال مرکز دکنوانسیون دپنځه ویشتمې مادې د(۱) جزء مطابق، حل اوفصل کېږي . (۵) که چېرې دمالکیت دقرارداد په

بيشتر از (۲۵) فيصد متعلق به دولت باشد، موضوع اختلاف مطابق جزء (۳) ماده بيست و پنجم کنوانسيون مرکز بين المللی حل اختلافات سرمايه گذاری (LCSID) بعد از توافق دولت به آن احاله شده می تواند.

(۶) در صورتی که دولت یکی از طرفين میانجیگری به اساس این ماده باشد، وزراء معادن، عدليه و نماينده باصلاحیت لوی څارنوالی صلاحیت نمايندگی از دولت را چه بحيث مدعی یا مدعی علیه در داخل یا خارج افغانستان دارد.

تاریخ انفاذ

ماده هفتاد و یکم :

(۱) به منظور تطبیق بهتر احکام این قانون وزارت معادن می تواند مقررۀ را طرح و طی مراحل نماید .

سلو کې (۲۵) گټې په دولت پورې اړه ولري، دا اختلاف موضوع د (LCSID) د پانگې اچونې دا اختلافونو د حل د نړیوال مرکز د کنوانسیون د پنځه ویشتمې مادې د (۳) جزء مطابق د دولت له توافق وروسته هغه ته احاله کېدی شي .

(۶) په هغه صورت کې چې دولت د دې مادې پر بنسټ د منځگړیتوب یو اړخ وي د کانونو وزیر، د عدلیې وزیر اود لویې څارنوالی واکمن استازی، د مدعي یا مدعي علیه په توگه د افغانستان په دننه یا بهر کې له دولت څخه د استازیتوب واک لري.

دانفاذ نېټه

یو او یایمه ماده :

(۱) د دې قانون د حکمونو د بڼه تطبیق په منظور، د کانونو وزارت کولای شي مقررۀ طرح اوله پراوونو څخه تېره کړي.

رسمي جريده

۱۳۸۷/۱۱/۲۰

مسلسل نمبر (۹۷۲)

- (۲) دغه قانون دتوشیح له نېټې څخه نافذ او په رسمي جريده کې دې خپور شي او په نافذېدو سره يې د ۱۳۸۴ د کب د ۲۰ نېټې په (۸۸۰) گڼه رسمي جريده کې خپور شوی د نفتو او گاز (هايډروکاربونونو) قانون ملغي کښل کېږي.
- (۲) ايښ قانون از تاريخ توشیح نافذ ودر جريده رسمی نشرگردد با انفاذ آن قانون نفت وگاز (هايډروکاربن ها) منتشره جريده رسمی شماره (۸۸۰) مورخ ۲۰ حوت ۱۳۸۴ ملغی پنداشته می شود.